Новість! - Новість!

Вже вийшла з друку нова книжка під наголовком:—

ХТО ВИНУВАТИЙ
ТА ІНШІ ОПОВІДАННЯ

Оповідання з галицького життя з перед 30-ти літ, з під пера ДМИТРА СОЛЯНИЧА, відомого колись організатора Січей і радикальної партії в Снятинщині, який живе тепер в Канаді.

ОПОВІДАННЯ НАПИСАНІ ДУЖЕ ЗАЙМАЮЧО ТА ДУЖЕ ЦІКАВІ

Замовляйте Сейчас

Книжка має 161 сторін друку і коштує тільки 50 центів.

Замовляти можна в головному складі:

ALBERTA PRINTING CO.
514 AVENUE E. SOUTH, SASKATOON, SASK.
або
D. Sollanych
514 EVENUE E. SOUTH, SASKATOON, SASK.

НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРНЯ В ЕДМОНТОНІ

Western Sign and Art Studio

виконує

Всякі роботи, що входять у склад малярства, як АРТИСТИЧНІ МАЛЮНКИ, НАПИСИ ВСЯКОГО РОДУ ТА ДЕКОРАЦІЇ.

Довголітня практика, совісна обслуга! За кожною роботу ручимо! Уділяємо безплатно поради в малярських справах.

МИХАЙЛО КРИСА, властитель.

10301 - 98th STREET, EDMONTON, ALBERTA.

Щадіть Гроші на Направках Ваших Авт!

НАША РОБІТНЯ ЗАОСМОТРЕНА В НАЙНОВІЩІ ПРИБОРИ ДО ВИКОНАННЯ ВСЯКИХ НАПРАВОК.

Зайдіть до нас заки підете де інде й переконайтесь, що ми заощадимо вам гроші.

JOE BABIUK

Телефон 28388 — 10236 - 95th Street, — Edmonton, Alta.

КОРИСТАЙТЕ З НАШОЇ ОФЕРТИ!

Цінна Премія для Передплатників "Фармерського Голосу"

КОЖНОМУ НОВОМУ ПЕРЕДПЛАТНИКОВІ, ЩО ПРИШЛЕ ЦІЛОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" В СУМІ ОДНОГО ДОЛЯРА ВИШЛЕМО

В ПРЕМІЇ

ЦІННУ КНИЖКУ, ПІД НАГОЛОВКОМ:

ДУРНІ ДІТИ

ПОВІСТЬ ІЗ ПОВОЄННОЇ ДОБИ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

"Дурними дітьми" називає батько — священик в галицькому селі — свого сина і дочку за те, що вони будучи свідомими членами свого поневоленого народу, зрікаються всякого вигідного життя, а кидаються у вир визвольної боротьби, за що попадають в тюрму, де через довгі місяці переносять страшні каторжні тортури. Та муки не тільки їх не відстрашують, а противно загартовують їх до боротьби за волю свойого народа.

Книжка обіймає 105 сторін друку звичайного книжкового формату. Читається з великим захопленням.

Передплату шліть на адресу:—

The Farmers' Voice
10336—96th STREET, EDMONTON, ALTA.

НАША ЗЕМЛЯ

Під таким наголовком друкується нова, дуже цікава й необхідна для кожного книжка.

На її зміст складаються такі головні віддили: Загальні відомости з астрономії—Наша Земля—Людність на Землі—Держави всього світу — Українці на цілому світі — Господарство світу—Людина — Дива природи й техніки — Всячина і т. ін.

"НАША ЗЕМЛЯ В ЧИСЛАХ" — це мала, підручна енциклопедія, потрібна в кожній хаті.

Ціна одного примірника 50 центів, (Висилається найменше два примірники).

Замовлення й гроші (можна посилати в листі) посилайте на адресу:

P. BUNIAK,
Ul. Zulinskiego, 15/50, Lwow, East Galicia, Poland, Europe.

„Ліворуція" в Ройкрофт

ПРАВДА В САТИРІ

Економічна кріза таки добре вдарила по плечах наших фармерів, і то так здорово вгаратала, що аж фармері очі витрищили. Покрутились сюда-туда і давай шукати виходу. Московські ступайки аж руки затерли з радости. Ось будуть грошики. Почта вже не в силі була змістити в своїх стінах "Ф.Ж.", тільки його напалило до нас. Всі отримували, хотіли чи ні. Аж тут наче грім з ясного неба вдарив большевиків "Ф. Г." Прийшло пару чисел "Ф. Г." беруть фармері, оглядають, читають і думають: "Байгаж", та це не большевицька рептилька, котра вічно розсварює фармерів обіцюючи грушки на вербах та вихвалюючи Москву. Вона вчить нас, мирно, без проливу крови, здобути краще життя. Прочитали, порадились і давай і собі заложили організацію С. С. Ф. Поручили Я. Стадникови дістати статут організації і почалась робота.

Зачули це товариші большевики на Ройкрофт (а є їх тут аж вісім!), скликали "мітінг" і давай робити "суд над контрреволюціонерами з С.С.Ф.".

—Товариші! каже секретар, —революція, яка вже була за плечима, пропала. Пропала наша "пятилітка", а все через тих контрреволюціонерів з С.С.Ф.! Що робити?

—Або я знаю?—каже голова. Я резигную і "дацол". Гел з вами!

—"Джост а мінут" каже заступник голови. Я з природи уроджений таким, що все знаю. "Ю сі" ліворуція це пусте, але "комовели" я сам розібю. Я ж служив на Чехах.

—Гов, гов, товаришу, з вашими чехами, до чорта з ними!

—"Велл, велл" "бат"—каже білетчик "бат" що?

—"Ю сі", я казав, що "комівелів" треба под стенку, ю, сі...

—А я хреста зроблю,—каже хресторов — тільки не кажіть нікому, що я большевик, щоби "Солвішин Армія" не довідалася, бо не дасть "реліф". Я сам читав, що ті комивели, чи як їх називаєте, вже й кандидата на посла в Саскачевані мають і то знатну особу, суддю Стобса. Я читав про нього в "Ф. Ж." який то справедливий суддя, та як він за бідними стоїть і тепер мені, признаюся вам, таки трохи в голові починає мішатися. Бо цілий час "Ф.Ж." так єго фалило, аж нараз, як фармері запросили його приняти кандидатуру з ССФ. наших редакторів з "Ф.Ж.", як би овад вкусив. Тепер я вже не знаю, чи то я дурний, чи вони дурні? Бо як Стобс був добрий тоді, як заступався за правдою, будучи суддею, то чому тепер вже не добрий, коли приняв кандидатуру з рамени ССФ.? Якось мені це не ясно, але мушу годитися, хочби й проти своїх переконань з нашими редакторами, бо ви знаєте, товариші, що ми зломили би ліворуційну дициплину, як би почали думати своїми головами а не головами наших провідників, що пишуть "Ф.Ж.". Я вам кажу, що вже по нас, коли ті комивели мають в себе такого впливового чоловіка, як Стобс. А хто знає, може при слідуючих виборах ці комивели і тут у нас поставлять свого кандидата, то нам треба бути готовими не датися. "Ю беч-я" "ю-сі", навчіть мене по англійськи, а я буду кандидатом з нашої "ліги націй".

Гурей' най живе кандидат на посла з ліги націй (ЛФЄ). Але хто що ліворуцію переведе?

—А той Москаль!

—Орайт! — відозвалися всі разом. Товариш Москалик, учи його по англійськи.

—Говори товаришу за мною аз, буки,

Ти за буки вчиш, ю сі, це ліворуція.

—Но сир!

—Малчі, хахол, єто па руску.

—По англіцку у...!

—Не панимаю.

—Товариші, я єго навчу. Говори за мною—каже. Чорний. "Ей, бі, сі, ...

—Чого до бі, сі, як я маю за посла йти до "Гонтарі .?!

По довших дебатах рішили товариші учити товариша "осла" по три букви на лекцію.

—Тоже— ей, бі, сі... Повторіть.

—"Ар, ю, сі,..."

—Зле!

—Но сир, я стелюовую своє намєно!

Алеж, товаришу, говоріть за мною, бачите, ліворуція за плечима...

З тяжкою бідою товариш "посол" запамятав собі "ей, бі, сі". Та щоби не забути до завтра, постановив говорити на голос "ей, бі, сі" аж до дому, не спати цілу ніч, а навіть до жінки не говорити. Ідучи до дому, все говорив "ей, бі, сі", в дома те саме. Ні до кого не говорить. Ні до жінки, ні до дітей, лише "ей, бі, сі", та "ей, бі, сі". Жінка бідна стала побоюватися, чи часом з ним не тес..., але нічого не говорила. Не івши нічого, аби не забув лекції, голодний ледво поплентався на лекцію до Турф. "Професора" ще не було, і "посол" повторяв далі "ей, бі, сі".

Входить "професор". — Галов, товаришу!

—"Ей, бі, сі", галов, "ей бі, сі"...

—О! то ви добру память маєте, як так, то револуція вдасться.

—"Ю, беч-є". Ти не знаєш, що з природи люди дуже мудрі, а наука нічого не значить, як без прахтики.

—Ану, ану, як азбука англійська?...

—"Ар, ю, сі"...

—Що, що? Ег, товаришу, з вас не посел, а осел буде. Пропала революція!

В той час, як большевики провалились з своєю "револуцією" у нас відбувалася нарада в справі ССФ.

Сподіємося, що в короткім часі не буде одної місцевости, де не булоб організації ССФ., бо це єдина організація, котра поведе фармерів і робітників до кращого життя тут, в Канаді, а не до Росії, як це вічно нам показують "товариші" російський рай, і хто не хоче поступати за Росією, вони називають зрадниками, та буржуями.

С. С. Ф. організація заложена самими фармерами та робітниками, для фармерів і робітників тому й побіда буде наша!

Комонвелець.

ФАРМЕРСЬКИЯ МІТІНГ В МОНДЕР

В пятницю, 7. ц. м. відбувся в Мондер великий фармерський мітінг, на якому промовляли— посол до домініяльного парляменту гр. Лучкович, посол до провінціонального парляменту в Едмонтоні гр. Міськін, та гр. В. Федун, фармер з Краков, Алта., і гр. Володимир Лукасевич, фармер зі Стубно, який прибув на цей мітінг з околиці віддаленої близько 50 миль від Мондер.

Провінціональний посол Міськів говорив про новий "Дебт Аджостмент" Акт та зконсолідовані такси, а посол Лучкович говорив про діяльність домініяльного парляменту підчас послідньої сесії.

Гр. В. Федун в своїй промові критикував провінціоналне правительство за його повільність в пороблению драстичних змін в користь фармерів. Гр. Лукасевич пояснював ріжниці між організаціями Злучених Фармерів Алберти а Лігою Фармерської Єдности, доказуючи, якими диким і єпрактичними є методи Л.Ф.Є.

В призначенім на питання часі зголосився до слова гр. Петро Клепарчук, один з провідників ЛФЄ, домагаючися від президії віча 15 мінут часу на дискусії, однак президія звернула йому увагу, що він може тільки питати бесідників питання, не дозволяючи йому на дискусію. Він старався протестувати проти цього, та присутна публика пикликала його до порядку і він присів тихо.

Обом послам давали люде питання, на які посли відповідали дуже вдоволяючо.

КУПУЙТЕ СПІЛЬНО ШПАГАТИ

Орган Злучених Фармерів Алберти "Ю.Ф.А." повідомляє в свойому виданню за липень, що управа кооперативного відділу при Ю.Ф.А. поробила заходи з доставцями шпагатів щодо постачання фармерам шпагатів по гуртовим цінам і тому наші фармері повинні почерез свої місцеві відділи поробити заходи спільного замовлення шпагатів вагонами й повідомити про це головну управу в організації в Келгарах.

Секретарі фармерських організацій повинні в тій справі скликати мітінги і зібрати замовлення, заощаджуючи в той спосіб гроші на спільній купівлі.

КОРА МЕКФЕРСОН ДУМАЄ КАНДИДУВАТИ ПРОТИ СВОГО МУЖА

Перед тижнем появилася у всіх албертійських дневниках заява пані Кори Мекферсон, бувшої подруги міністра Мекферсона, що при слідуючих провінціональних виборах в Алберті вона буде кандидувати в тому самому окрузі, що й міністер Мекферсон, її перший чоловік, який з нею розвівся, та в якій то справі недавно відбувся голосний процес в Едмонтоні.

Пані МекФерсон заявила в пресі своє велике здивування з приводу публичних бесід міністра, в яких він порушує свої домашні справи і звісну аферу з бувшою жінкою Корою й тому вона готова в слідуючих виборах проголосити свою, незалежну кандидатуру, щоби мати нагоду стрінутися з бувшим мужом на публичній платформі і поговорити з ним особисто.

Цікава то буде виборча кампанія, як чоловік і жінка будуть з одної платформи робити свої домашні порахунки. З їхніх дебат публика певно довідається дечого такого, що і судові стіни досі не чули...

ЕКОНОМІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

(Докінчення зі сторони 1-ої.)

їхатися домів, та представити своїм міністерствам скарбу рахунки коштів поїздки на конференцію, якою цілий рік дурили світ, що аж від тої конференції світові полекшає...

Чи конференція ще потягнеться других чотири тижні, чи розбіжиться леда день, то світ вже мав нагоду переконатися, що надії на розвязку конференцією важливих проблем завели і делегати з неї вернуться з порожними руками. Кілька тижнів нарад в Льондоні показали, що ріжні делегати готові на всякі міжнародні умови так довго, як довго з тих умов може щось взяти аби нічого не дати від себе. Вона подібна до гри в карти, на яку кожний йде з наміром виграти, а ніхто не хоче програти.

У всякому разі її невдачі нас ні розчарують, ні заведуть в надіях. Ми кількакратно твердили, що ті, які зійдуться "ратувати світ" з економічного занепаду його не виратують. Причина занепаду лежить в самій системі і привернення добробуту не можливе без усунення системи.

Зрештою, люде, що зіхалися на конференцію особисто ніколи не відчували ні безробіття, ні голоду, ні браку одіння, ні взагалі ніякого терпіння не знають. Для них добро є ця система, яка дає їм спромогу панувати і вони зовсім не хочуть прислухуватися до розумного голосу про потребу зміни системи. Ми знаємо бодай про одну особу на тій конефренції, а то канадійського премієра, якого симпатії все були і є по стороні багачів, які й скликали ту конференцію не ради піднесення добробуту для мас, а ради закріплення сили фінансових королів для дальшого визиску.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ
П'ятниця, 14. липня, 1933.

ПШЕНИЦЯ:—	
Ч. 1. Нордерн	71
Ч. 2. Нордерн	68½
Ч. 3. Нордерн	64½
Ч. 4. Нордерн	60
Ч. 5. Нордерн	54½
Ч. 6. Нордерн	51
На годівлю	49½
ОВЕС:—	
Ч. 2. С. В.	29
Ч. 3. С. В.	26½
Екстра ч. 1. на годівлю	26½
Ч. 2. на годівлю	25½
Ч. 3. на годівлю	24
ЯЧМІНЬ:—	
Ч. 3. С. В.	36
Ч. 4. С. В.	32
Ч. 5. С. В.	31
ЖИТО:—	
Ч. 2. С. В.	62½
Ч. 3. С. В.	58
Ч. 4. С. В.	56½
ЛЕН:—	
Ч. 1. С. В.	$1.53½
Ч. 2. С. В.	$1.51½
Ч. 3. С. В.	1.38½

ЦІНИ ХУДОБИ В ЕДМОНТОНІ
П'ятниця, 14. липня, 1933.

ТЕЛЯТА:—	
Легкої ваги	$4.50 до $.500
Середні	$3.50 до $4.00
БИКИ:—	
Добрі	$4.00 до $4.50
Середні	$3.00 до $3.50
Звичайні	$2.00 до $2.50
КОРОВИ:—	
На заріз	$2.25 до $2.50
На консерву	.50 до $1.00
БУГАЇ:—	$1.00 до $1.50
СВИНІ, беконні з троків	$5.60
з вагонів	$5.70
ЯГНЯТА:—	$4.50

N. ROMANIUK
Адвокат і Нотар
Телефони:
Офісу 26629; Рез. 82705
304 McLeod Bldg., Edmonton

G. H. VanAllen & Co.
G. H. VANALLEN, K.C.
THEODORE COHEN, LL.B.
Адвокати
2 National Trust Building,
Edmonton, Alta.
Phone 22828

АДВОКАТСЬКА ФІРМА
Harvie, Bury & Yanda
Полагоджує всякі судові справи, як цивільні, кримінальні і т.д. Пишіть по українськи.
302 Bank of Toronto Bldg.
Phone 22115 EDMONTON

Office Phone 21062 House Phone 21535
E. C. DARLING
АДВОКАТ
707 McLeod Bldg., Edmonton, Alta.
and Smoky Lake, Alta.

НАЙКРАЩІ ФОТОГРАФІЇ ЗА НАЙНИЖЧІ ЦІНИ
дістанете в
SIGERIST STUDIO
9842 Jasper Ave. Edmonton

Др. В. С. НЕВЧАС
ЛІКАР-ХІРУРГ і АКУШЕР
Тел. Офісу 23132 — Рез. 24584
4 Bradburn - Thomson Block,
Next to Army & Navy Store

Телефон Офісу 24416

Др. І. Верхомин
ЛІКАР - ХІРУРГ
Тел. Резиденції 73156
Електро-Терапія
Christie Grant Block,

Др. Ф. Говда
ДЕНТИСТ
Тел. Резиденції 23219
Edmonton, Alberta

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС
The Farmers' Voice
Часопис Присвячений Фармерським та Робітничим Справам

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС
Виходить що два тижні, кождого 10-го і 25-го дня в місяці.
Передплата виносить на рік $1.00, на піврік 50ц.
10336 — 96-та вулиця, Едмонтон, Алберта.

THE FARMERS' VOICE
Ukrainian Semi-Monthly
Published on the 10th and 25th day of each month.
10336—96th Street
Edmonton, Alberta.
Phone 24771

РІК II. ЧИСЛО 14. ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 25-го ЛИПНЯ, 1933. EDMONTON, ALBERTA, JULY 25th, 1933. No. 14. VOL. II.

Успішна Конвенція Фармерсько-Робітничої Організації

Минулого тижня почнаючи в середу, а кінчаючи в пятницю, відбулася в Ріджайні перша конвенція фармерсько-робітничих організацій Канади обєднаних в Кооперативну Господарську Федерацію (С.С.Ф.), в якій взяли участь делегати з провінцій Квебек, Онтеріо, Манітоби, Саскачевану, Алберти і Бритіш Коломбії в числі кілька соток, а також при участи великого числа осіб, що хоч не були управненими делегатами, але прибули з цікавости, щоби почути нарад цеї найсильніщої сьогодня в Канаді організації трудового народу, яка змагає до переміни капіталістичної системи на систему кооперативної господарки.

В конвенції крім великого числа фармерів і робітників брали участь також деякі професіоналісти, що стоять в рядах фармерсько-робітничої організації, люде, що розуміють своє клясове становище як трудовики, яких місце в боротьбі за економічне визволення не може бути по стороні паразитної кляси, а по стороні кляси працюючої. Такими учасниками були широко відомий в Канаді професор монтреальського "Мек Гіл" університету Скот, капітан Філпот з Торонта, Др. Тельфорд з Венкувер, проф. Гордон з Торонта та інші.

Кожного вечера, почнаючи від понеділка аж до суботи, в Ріджайні відбувалися публичні віча на яких промовляли Вудсворт, Гарленд, Гардинер, капітан Філпот, бувший судя Стобс, Др. Бленд, Др. Телфорд, провідник фармерсько-робітничої групи в Саскачевані Калдвел, проф. Скот, панна МекФейл і інші. На всіх мітінгах саля була переповнена людьми, а багато верталося з браку місця.

Підчас нарад конвенції прийнято маніфест, який займає чотири тисячі слів, якого з браку місця годі нам помістити. В короткі маніфест зводиться до ось таких змагань С.С.Ф.: скасовання канадійського сенату, завідування публичними підприємствами в користь населення, драстичних піднесень доходових податків багачів і корпорацій, усуспільнення банків і асекурацій, а також далекойдучої програми публичних робіт, мешкань, шпиталів, публичних бібльотек, зміни канадійської конституції, яка давалаб домініяльному урядові більші права контролювати економічну господарку і можливість розвою краю, словом — С.С.Ф. недвозначно заявилася за зміною капіталістичної системи на систему кооперативної господарки шляхом політичної акції, що можливе до осягнення освідомленням і організуванням широких мас канадійського трудового народу до зміни капіталістичної господарки на господарку кооперативну, до чого канадійське населення повинно бути вповні приготоване шляхом свідомости та розуміння функцій сьогодішньої капіталістичної системи, яка віджила свою здатність вдоволення суспільности й мусить уступити місце новому ладові, в якому нарід мігби користуватися всіми здобутками сьогодішньої цивілізації, а не горстка упривілейованих кляси багачів.

Дж. С. Вудсворт, президент С.С.Ф. вказав на всі труднощі, які лежать перед організацією в осягненню завдань й відкликався до всіх, щоби сповнили свою пайку в цілі вибору С.С.Ф. уряду в Оттаві, який змігби ухвалювати закони в користь трудового населення. Він підчеркував, що С.С.Ф. рух є витвором самого канадійського населення, опертий і піддержуваний канадійцями і закиди ворожих цьому рухові людей, немов С.С.Ф. є експозитурою большевицькою є чистою видумкою ворогів організованого робітництва і фармерства, обчислені на баламучення мас, щоби розсдианням цих мас продовжувати дальше панування визискувачів.

Проф. Р. Скот говорив про канадійську конституцію, пояснюючи, що С.С.Ф. на своїй конвенції ухвалила пляни на переведення своєї програми в життя конституційними методами.

"Ми маємо перед собою образець будучности канадійської домінії" — сказав проф. Скот. "Тепер мусимо той образець допасувати до рямків конституції. Однак, коли він не допасується, то о стільки гірше для конституції" — додаючи, що конституцію можна змінити, на водячи багато змін, які досі в канадійській конституції пороблено.

Проф. Скот зацитував суверенність парляменту, вказуючи, що нема жадного закона, що входить в тіло конституції, який не мігби бути змінений домініяльним чи провінціональним парляментом. Він підчеркнув, що парлямент є вповні удосконаленим інструментом перевести в життя суспільні зміни намічені в програмі С. С. Ф. Він також вказав можливости зміни банкового акту на підставі якої то зміни банки малосьби зсоціялізувати в користь населення Канади, як також на конечність соціялізації асекурації та залізних доріг і всеї комунікації для користи держави.

На мітінгу присутня публика слухала промовців з великим заінтересованням, та винагороджувала їх гучними оплесками.

Навіть ворожа преса пише, що так ціла конвенція С.С.Ф., як і публичні віча, що відбувалися вечерами, є доказом зросту прихильників фармерсько-робітничої організації С.С.Ф., та що конвенція має велике значіння для будучности Канади.

С.С.Ф. КОНВЕНЦІЯ В РІДЖАЙНІ ВЕЛИКОЇ ВАГИ ДЛЯ БУДУЧНОСТИ

"Всі постанови конвенції С.С.Ф., яка мала місце минулого тижня в Ріджайні, є для будучности канадійського населення великої ваги" — сказав в своїй промові на публичнім вічу в Ріджайні Р. Гардинер, президент Ю. Ф. А. і посол до домініяльного парляменту, пояснюючи програму і завдання Федерації в цілі заведення кооперативної господарки.

Промовляючи до більш чим 1,200-ньої публики, Гарднер, Вудсворт, Фр. Скот і М. Дж. Калдвел в четвер, 20. ц.м. підкреслювали в своїх промовах всі ті конечности, які ведуть

МУСОЛІНІ ПРИЇДЕ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Будучи вдрадуваним з приводу теплого принятя італійської летунської армади, яка прибула до Шикаго на виставу під проводом італійського міністра воздушної плавби Італьо Бальбо, премієр Мусоліні заявив, що в недалекому часі думає особисто відвідати Злучені Держави та відвідати президента Рузвельта, з яким має на цілі обговорити закріплення світового миру.

В Японії виробляють двоциліндрові авта з місцем сидження для одної особи.

ПРОВІНЦІЯ ДУМАЄ ЗАНЯТИСЯ ПРОДАЖЕЮ ШПАГАТІВ

А. С. МекКай, секретар стоваришення албертійських склепарів заявив на днях, що з огляду на те, що склепарі в більшости невдоволені з продажі шпагатів фармерам тому, що вони тратять на тім гроші, вони радо згодилисьби закинути продаж шпагатів. В дискусії, яка відбулася між секретарем згаданого стоваришення, а премієром Бравнлієм, премієр мав дати до зрозуміння МекКаєві, що провінція готова сама занятися продажею шпагатів заложуючи для цеї цілі станиці по цілій провінції.

Слідуючого дня в пресі появилася заява премієра, в якій він категорично заперечує, немов провінція малаcьби занятися продажею шпагатів.

МЕКФЕРСОНОВА ЖІНКА НЕ ДАЄ МІНІСТРОВІ СПОКОЮ

Минулого тижня адвокати п-ні Кори МекФерсон, першої жінки О. Л. МекФерсона, албертійського міністра публичних робіт, внесли перед едмонтонський суд просьбу за відновленням розправи в справі розводу.

Цю просьбу внесено в кілька днів по виданню суддею Фордом вироку в користь оскарженого МекФерсона, заким вирок стане правосильним. В просьбі о нову розправу адвокати Кори МекФерсон опираються на тім, що підчас недавної розправи адвокати МекФерсона не покликали на лаву свідків Геленя МекФерсон, теперішньої жінки міністра, якої свідоцтво могло багато причинитися до іншого обороту справи.

Адвокати Кори МекФерсон позивають тепер МекФерсона і його другу жінку спільно, щоб тим робом дістати в суді її зізнання, сподіючися, що ці зізнання можуть багато заважити в користь Кори МекФерсон.

Нова судова розправа малась би відбутися 8. вересня.

Для албертійців, а особливо едмонтонців, буде знова нова сензація.

Попередня розправа тяглася три тижні і мабуть нова не буде коротшою.

ГАВСОН ПЕВНИЙ УПАДКУ Ю. Ф. А. УРЯДУ В АЛБЕРТІ

Повернувши з двотижневої обіздки по полудневій части провінції, В. Р. Гавсон, провінціональний провідник ліберальної партії в Алберті, який дав ряд політичних промов у трьох провінціональних округах, а то ф. Сипрес, Медисен Гет і Емпрес, пан Гавсон упевняє читачів едмонтонської щоденної преси, що з настрою виборців він добачує, що в слідуючих виборах уряд Бравнлія потерпить велику поразку. Пан Гавсон не згадує однак, чи на случай тої "поразки" вийдуть ліберали чи ні, однак він себе потішає бодай тим, що уряд Бравнлія упаде.

Але чи такі предсказання в Алберті перші? Говорив так колись ліберальний провідник Дж. Шо, і сам провалився, говорив так і пан Мекдоналд, попередник пана Гавсона і навіть не бачив посольського крісла в Едмонтоні, то можна й п. Гавсонові себе потішати.

ФЕДЕРАЦІЯ "РОБІТНИЧИХ" КЛЮБІВ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО БОРОТЬБИ З С.С.Ф.

Депеша з Монтреалю, з дня 22. ц.м. подає, що т. зв. "Федерація Робітничих Клюбів" заповідає боротьбу проти обох політичних партій, а особливо проти С.С.Ф., проголошуючи свій плян скликання грандіозного мітінгу 13. серпня під голим небом, де аранжери сподіються 25,000 учасників.

Згадана "Федерація Робітничих Клюбів" це новий твір канадійського фашизму, який починають організувати вороги робітничого руху в ціллях розгромлення обєднаних сил фармерів і робітників в С.С.Ф. організації.

ТРОЦЬКОМУ ДОЗВОЛЕНО НА ПОБУТ У ФРАНЦІЇ

З Інстабулю доносять, що Лев Троцький, який виїхав до Італії для віднискання здоровля, одержав також дозвіл з Франції на побут в тім краю.

КАНАДА ОТАКСОВАНА НА $8,222,260,000

З Оттави доносять, що канадійські реальности отаксовані на 8 біліонів, 222 мільонів, 260 тисяч долярів.

Масовий Атак на Депресію

В пятницю, 21. ц.м. президент Рузвелт розіслав близько 5,-000,000 листів до працедавців Злучених Держав, в яких він особисто напоминає працедавців, щоби вони до початку вересня привернули міліонам без робітних працю з підвисшеною заробітною платнею та зі зменшеними годинами тижня. Президент домагається, щоби працедавці і робітники кооперували з собою в справах умовин не переступаючи урядового декрету про відбудову промислу. Най дальше до 27. ц.м. кожний працедавець одержить почтою форми агріменту, який працедавці малиб підписати зобовязуючися поступати згідно з законом про відбудову промислу, в якому одним з головних застережень є заборона затруднювання недолітків та урегульовання годин праці на підставі чого в деяких заводах не буде дозволено працювати довше чим 35 годин в тиждень.

Одною з важних постанов закону про розбудову промислу є клявзуля, якою дається право робітникам організуватися в свої робітничі юнії, в чім компанії не малиб їм перешкоджувати, як це діялося досі, що в многих заводах працедавці не допускали до організації робітників і проти таких організацій мали на службі поліцію і військо.

Чи послухають американські працедавці наказів Рузвелта, та підуть на пропоновані законом про відбудову промислу уступки добровільно, це покаже недалека будучність, як також залежатиме багато від американського робітництва, чи воно використає права згаданого закона на скріплення своїх станових організацій, які далиб їм силу повести боротьбу за поліпшення своєї долі і кращого життя.

Яка є предвиджена альтернива в згаданому законі на случай, коли працедавці схочуть накази з Білого Дому нехтувати, не знаємо, і не хочеться вірити, що працедавці так легко послухають Рузвелта і законів, як легко ті закони ухвалюються, коли в Законі немає грубшого кінця патика, в якому на случай відмови працедавців буламб предвиджена соціялізація засобів продукції, що є єдиним виходом з депресії.

Та час є великим учителем і коли президент Рузвелт справді хоче зробити атак на депресію, то скорше чи пізніше, він цьої правди навчиться.

Ліберальний Провідник Кінг Атакує С. С. Ф.

В дорозі на захід Мекензи Кінг, домініяльний провідник ліберальної партії задержався у Вінніпегу, де підчас обіду даного в його честь вінніпегськими лібералами виголосив свою політичну промову перед близько триста гостями, торкаючися в ній С.С.Ф. організації.

В свобідному перекладі його промова звучить:

Пляни "Кооперейтив Коммонвелт Федерейшен" є революційного характеру. Вона проповідує державну контролю великих індустрій домінії і канадійських фінансових організацій. Вона запевнює, що в результаті державна контроля всього, буде свободою. В дійсности ефект цього **буде знищення свободи.**

З позитивним підчеркненням дост. В. Л. Мекензи Кінг, домініяльний провідник лібералів зробив це упевнення перед зібранням в числі около 300 осіб, що влаштували в його честь обід в пятницю вечером. Він не вживає, як каже, слів "революція" в тому значінні, немов **С. С. Ф. викликалаб заворушення,** однак хочби провідники С.С.Ф й не мали на думці жадного заворушення, пан Кінг спитав присутніх, як вона (С.С.Ф.) **може здійснити свої завдання, не вдаючися до того насилля.**

Державна контроля індустрії і фінансів неминучо означає що **одиниці мусить погодитися з рішенням тих, що є при владі** на те де їм **прикажеться працювати,** що вони мають робити, і як та коли вони це мають робити. І насилля неминучо мусить наступити, щоб прикази авторітету **були виконані.**

Домініяльний провідник лібералів навів суперечности становища С.С.Ф., а прогресістів, які свобого часу повстали були в Канаді.

Партії Коопорували

Він завше відчував, що прогресивний рух не був ворожим лібералізмові, казав п. Мекензи Кінг, і він був дуже рад, що прогресісти і ліберали могли час до часу, **в багато случаях йти разом.** Тепер його з часта запитують, **чи він готов включити С.С.Ф. в ідеї лібералізму.**

"Ви не м ете включати тих, що не хоч кооперувати з вами", сказав п. Кінг. **С.С.Ф. змагає до витворення ворожнечі до старих партій.** В одній части С.С.Ф. манифесту зібрані разом всі точки, які лібералізм давно приняв, і булоб краще, щоб нова організація полишила їх для ліберальної партії. **Але друга часть (манифесту) заключує революційні пляни, яким він противиться.**

Чи ви здаєте собі з того справу, що це значить?, питав пан Кінг, говорячи про пропозиції С.С.Ф. знаціоналізовання індустрії і фінансів. Як ця соціялістична держава може ввійти в життя? Чи С.С.Ф. думає викупити індустрії і організації Канади? (Пан Кінг мабуть має на думці організації фінансові, бо не хочеться вірити, шоби пан Кінг думав виставляти на продаж свою ліберальну "організацію", за яку ледво чи хто відважився дати мідяний цент — Ред.) Коли так, продовжав пан Кінг, то в Канаді **неминуче зросслиб такси.** Коли в пляні немається на думці викупу, а забрання того, то це означає **комунізм і більш нічого.**

Консеквентно, перейшовши що практику, ліберальна партія почувається, що колиб її **доручено владу,** вона **потрапить подолати** теперішні відносини. — Едмонтонський Джорнал, з дня 21. липня, 1933.

(Докінчення на стороні 3-тій)

С.С.Ф. ДОМАГАЄТЬСЯ УВІЛЬНЕННЯ ЗАСУДЖЕНИХ

На прикінці конвенції Кооперативної Господарської Федерації, яка відбулася минулого тижня в Ріджайні, ухвалено резолюцію з домаганням до албертійського уряду, щоби уряд провінціональної прокураторії увільнив від обжаловання чотирьох учасників голодового походу в Едмонтоні 20. грудня, м.р., які мають ставати перед судом цеї осени.

Ф. Дж. Гвайт, робітничий посол до провінціональної легіслятури в Едмонтоні з Келгари і провідник робітничої групи в албертійському соймі вніс додаткову резолюцію, щоби албертійський уряд звільнив з вязниці тих робітників, що цеї весни в Келгарах брали участь в страйку безробітних, які тепер відбувають свою кару.

Цікаво, як стріне цю резолюцію пан Бравнлі? ...

РОБІТНИЧИЙ ПОСОЛ ПРО СОВІТСЬКІ "ТАРАЗДИ"

Гомфрей Мичел, робітничий посол до домініяльного парляменту з міста Гемилтон, Онт., прибув недавно з Совітського Союзу до Німеччини і в листі до Канади пише, що відносини в Совітській Росії прямо не виносимі.

В МАНІТОБІ ПОЧАЛИСЯ ЖНИВА

Д. П. Вейб, фармер з околиці Плом Кулі в полудневій Манітобі почав жати пшеницю 18-го липня.

В тих околицях панувала недавно велика спека і мабуть фармері починають жнива вчас по тому, що збіжжя загоріли.

ЛОМЛЯТЬ СОБІ ГОЛОВИ НАД ГІТЛЕРОВИМ ПОХОДЖЕННЯМ

Щоби доказати, що Гітлер, який вславився ненавистю до жидів, є сам жидом, віденська газета "Дас Естеррайхіше Абендблят" подає низьку документів, з котрих виходить, що бабка Гітлера походить з жидівської родини Гітлерів, які переселилися з чеського міста Польна до Австрії. Дідо Гітлера називався Шікльгрубер, а змінив прізвище на Гітлер-а тому, щоб дістати спадок по родині жінки. Так записано в документі церкви Брау нау-андер-Ін, де уродився теперішний диктатор Німеччини.

Знова інший віденський часопис соціялістичний, хоч є ворожий Гітлерові, заперечує, немов Гітлер є жидом і поборює несправедливі 'доходження', як сліпу заїлість проти Гітлера.

ТИМ БАКА ЗАСУДЖЕНО НА 9 МІСЯЦІВ

На розправі, яка відбулася в Кінгстоні проти провідників тюремних розрухів, що мали місце в Кінгстонській тюрмі в місяці груді минулого року, засуджено Тима Бака на 9 місяців тюрми в додатку до його 5-літньої кари, яку відслужує з іншими провідниками комуністичного руху, що дістали засуджені в 1931 році. Інші вязні, які були запідозрені в тюремних розрухах дістали по два роки.

Проголошуючи вирок проти Тим Бака, суддя заявив, що Тим Бак, який сам боронив себе, поставив добру оборону й тому він злагіднив йому кару.

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС

Український двотижневик, присвячений інтересам українських фармерів і робітників.

Видає Спілка "Фармерського Голосу" кожного 10-го і 25-го дня в місяці, під числом 10336—96-та вулиця, в Едмонтоні, Алберта.

ІВАН СОЛЯНИЧ, Управитель. Т. ТОМАШЕВСЬКИЙ, Редактор.

Передплата виносить на рік $1.00, на піврік 50 центів, на чверть року 25ц.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ ВИСИЛАЄТЬСЯ НА БАЖАННЯ.

Рукописів не звертається.

THE FARMERS' VOICE

Semi-monthly paper, devoted to the interests of Ukrainian Farmers and Workers.

Published on the 10th and 25th day of each month by THE FARMERS' VOICE PUBLISHING CO.

10336—96th Street, Edmonton, Alberta.

JOHN SOLLANYCH, Manager. THOS. TOMASHAVSKY, Editor.

Subscription Rates: $1.00 yearly; 50c half-yearly; 25c quarterly.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION

Telephone 24471.

Address: THE FARMERS' VOICE 10336—96th Street -:- Edmonton, Alberta

Глум і кпини над Канадою

Зі зростом фармерсько-робітничого руху в Канаді обєднаного в С. С. Ф., який протягом року від часу прийняття спільної політичної програми поширився від берегів атлантійського океану по береги Тихого океану, зі зростом серед фармерів, робітників і трудової інтелігенції свідомости, що економічне визволення мас лежить в руках самих мас, а приспішення цього визволення залежить від організованости, наслідком чого сьогодня Федерація Кооперативної господарки стала організацією такого великого значіння, що старі політичні партії, які вислуговуються капіталістичним інтересам, партії, що є інструментом в руках канадійських багатіїв, яким ті багатії стараються задержати далі існуючий лад визисків і несправедливого розподілу овочів праці фармерів і робітників, починають поважно непокоїтися перед зростом цього руху й тому зовсім зрозуміло, ліберали і консервати стараються всіми силами дескридитувати цей рух так в пресі, як і в промовах з публичних трибун. Звісно, вони крім брехні вивченої в старих партійних школах цьому рухові негодні доказати шкідливости для трудового населення Канади в змаганнях закреслених в програмі С. С. Ф., стремлячих до зміни сьогодішнього капіталістичного ладу, бо й вони добачують вже, що з капіталістичною системою щось не все в порядку, але не знаючи або нехотячи знати симптомів слабости цьої системи, вірять, що її життя можна ще продовжувати штучними встрикуваннями в напів мертве тіло кисні́в, щоб тільки задержати на пісокостенілого трупа бодай так довго, як довго при цьому догибаючому ладові можуть ще дожити свого віку у вигодах та достатках, які сьогоднішний лад може ще давати нечисельній горстці людей, але не годен забезпечувати життя, а особливо життєвих вимог міліонових мас, яким з кожним днем все більше й певніще загрожують нужда і терпіння та повільна загибіль в обличчі великих природніх скарбів і модерної машинерії до продукування життєвих середників в такій скількости, про яку нашим предкам не снилося.

Та тверде самолюбство, яким обросли серця і клітини розуму старих політиканів не дають їм спромоги зрозуміти тих катастрофальних наслідків які лежать у продовженні сьогоднішнього ладу, а на передчасні уваги тих, що ті наслідки добачують, ці старі політикане і глухі і сліпі та уперті до тої міри, що ради ратування горстки паразитної кляси вони не завагаються оклеветати не тільки самих чільніщих провідників економічного визвольного руху, а цілу організацію, в якій сьогодня гуртуються десятки тисяч членів, які по довгих роках зусильних студій і піонірської праці в двигненні робітництва з оков темноти, збудували шлях по якому працюючі Канади можуть ступати до остаточної мети — створення справедливого ладу не тільки для себе але й для грядучих поколінь перемогою світла над темнотою, культурними методами над варварським точенням крови.

Перед тим зростом фармерсько-робітничої солідарности заосмотреної свідомістю, організованістю і дисципліною, починають попадати в розпуку старі політичні грибі й в своїй останній дефензиві перед наступом нового ладу, вони збирають всі мізчі до розпорядимости засоби, щоби ратувати свойого [illegible] посідання прав на визиски працюючих мас.

Так як уступаюче у війні підчас дефензиви військо не зважає на шкоди, які воно за собою полишає, так і політичні слуги капіталізму в свойому дефензивному відступі не перебирають в средствах засобами, якими хотілиб перешкодити наступаючому новому ладові. Вже це такі закони правила природи, що та сторона, яка відходить від керми, яка мусить уступити перед наступом нової сили, не дбає на всі спустошення в часі панічної утечі.

В своїх змаганнях задержати державну керму в руках великих капіталістичних інтересів, вони висувають проти С. С. Ф. нічим не піддержані закиди, немов ця організація є імпортована і піддержувана російськими комуністами, страхають канадійське населення, що з приходом до влади С. С. Ф. Канада перетвориться в комуністичну державу і пр. і пр. страхіття, яким ні числа ні кінця! Такі страхи пускають одинаково, як консервати так і ліберали, які в послідніх місяцях обїзджають Канаду в політичних цілях — в цілях підготовання виборчої машини до надходячих домініяльних виборів, які можуть бути найдальше слідуючого року, коли не пізної осени цього року.

Хто читає щоденну канадійську пресу, добачує, що тут то там виступав з промовою якийсь Бенетів міністер, то знова сенатор, то бувший міністер в ліберальнім уряді, а кожний з них спрямовує своє жильце проти фармерсько-робітничого руху, проти зростаючої С.С.Ф. організації, проти якої висувають і комунізм і "револьту" і фанатизм і антагонізм, не згадуючи ні слівцем, як вони піддержуючи далі капіталістичний лад, думають поправити долю фармера і робітника.

Зміна Фронту

Що ріжні провідники політичних партій перед наближаючимися виборами обїзджають Канаду, в тім нічого нового ні дивного. В давніщих часах їхали вони, їдуть і тепер. Говорили, обіцювали, як звичайно політикане. Консервати критикували лібералів, а ліберали консерватів. Одні возилися з тарифою, другі з гарматами проти тарифи. Поза ті тарифові й протитарифові кличі між ними ріжниці не було й коли одні та другі силувалися переконати виборців про відмінність одних від других, то хіба тільки назвою. Всеж таки вони про людське око себе дуже то "поборювали", щоб тільки населення Канади мало враження, що зміною одних другими забезпечуть собі кращий добробут, коли в суті річи так ліберали як і консервати вірно сповняли службу канадійських капіталістів, берегли інтереси пануючої кляси, роздавали концесії багачам, пильнували, щоби багачі ставали багатшими, а бідні ще бідніщими, щоби податки на бідаків підносити, а багачів з великими доходами не добачували. Що наслідком такої державної господарки в новій і багатій країні населення почало відчувати більші тягарі, обтяження життєвого рівня в обличчі тяжкої економічної кризи, яка є вислідом капіталістичної системи та потребу зміни основ капіталістичного ладу, на це не треба було зичити канадійському фармерству і робітництву розуму за границею ні імпортувати в Канаду большевицьких ідей. Самі обставини навчили шукати шляхів визволення з під капіталістичного економічного ярма і знайшли його відшукавши силу в самих собі, якраз ту силу, яку так ліберали як і консервати старалися довгими роками заслонити. З віднайденням своєї сили фармери і робітники й віднайшли цілий секрет політичних "ріжниць" між консерватами й лібералами, зрозумівши, що одні й другі є вірними сторожами капіталістичної системи, та потребу зміни основ господарського ладу сивно! І хоч довгими роками доводилося переконувати невірних що так ліберали, як і консервати, що обстоюють інтереси капіталістів основно ні в чім не ріжняться, то кращого ствердження фактів для тупоумних ніхто не дайби, як таки самі ліберали і консервати дали його протягом одного року, а саме, відколи С.С.Ф. стала в Канаді набирати сили і значіння, що остаточно здерло з обох партій маску й вони сьогодня вже на стільки змінили свій фронт, що в тісній політичній спілці бють С.С.Ф. Ні консервати не поборюють лібералів, ні ліберали не поборюють консерватів. Вся їх амуніція проти С.С.Ф. походить з одного капіталістичного жерела й обі ці партії почали хрестоносний похід проти С.С.Ф., проти зростаючої фармерської і робітничої солідарности. Всі промови лідерів старих політичних партій тепер зводяться єдино до атаку на С.С.Ф., без ріжниці чи ці лідери позують як консервати чи ліберали. Всі вони починаючи від домініяльних провідників Бенета і Кінга, їх сенаторів, міністрів і екс-міністрів, а кінчаючи на провінціональних лідерах бють в таври на тривогу перед приходом до влади С.С.Ф., яка "поневолить" Канаду, знищить індівідуальність, зробить революцію, доведе до заворушень, словом — заведе Содому й Гомору. Такі страшні пророцтва робить пан Мекензі Кінг, ліберальний провідник, який вибрався на днях в Західну Канаду, такі самі пророцтва робить Бенетів міністер торговлі дост. Стівенс, сенатор Грісба, сенатор МекМілен і инші. В своїх промовах жаден з них не піддають певних плянів на поправлення відносин в Канаді, бо не мають на це ліку, за те сухої нитки не лишають на зненавидженій ними С.С.Ф., яка має пляни на видигнення Канади з економічного занепаду, в який ті ріжні лідери Канаду загнали.

Чи їх страхи будуть мати який ефект чи ні, це не дуже важне, бо слід відмітити, що в Канаді чимраз стає менше таких людей, щоби тим пророцтвам вірили, як і менше стає тих політикерів, що з таким дешевеньким товаром пускаються на село. Бо коли з наукою про потребу зміни капіталістичної системи, яку голосить С.С.Ф. виступають сьогодня по цілій Канаді свідомі фармері, робітники, лікарі, професори, інжиніри, механіки, а в тім і фармерсько-робітничі посли, то зі старим капіталістичним крамом носяться в Канаді тільки партійні лідери та деякі посли, що вбігаються за особистими інтересами й наживою і деякі "политишени", що мають надії на політичні "джаби" (посади). Ради тих джабів, ради політичних карієр, ці лідери й стовпи капіталістичної системи для своїх особистих життєвих вигод ратують сьогоднішню капіталістичну систему хочби коштом великих жертв народних мас, для яких ця система не може дати спромоги життя, не може ні загріти ні одягнути, бо вона оперта на продукованні життєвих середників ради тягнення зисків, а не ради задоволення життєвих потреб.

Цим лідерам байдуже, що в Канаді до істнуючого безробіття що року доростають тисячі молоді — хлопців і дівчат, які тільки збільшуватимуть ряди безробітних і зубожілого населення, байдуже цим лідерам на те, що в Канаді що року около 300,000 студентів виходять зі шкіл без найменшого забезпечення своєї будучности, як і байдуже цим лідерам чи та доростаюча молодь буде мати спромогу завести родинне життя, розвинеться в гідну канадійську націю, чи піде її вік в шуканні праці міряючи канадійські треки, в голоді і холоді, або вкорочуючи своє і так молоде життя кладучи голови під колеса потягів, як це недавно зробило трьох молодиків коло Ред Дір, Алберта.

Та про те "политишени" декламують про страхіття на случай приходу до влади С.С.Ф., промовчуючи ті страхіття, які є доконаним фактом і які діються якраз наслідком сьогоднішної капіталістичної господарки, яку всі лідери включно до п. Мекензі Кінга так ревно обстоюють.

Справді до такого глуму і кпин над канадійським населенням можуть допускатися тільки політикане, що ради власної наживи готові пожертвувати ненасильному молохові капіталізму міліони людей, які врештою для них не мають ніякої вартости, бо в них одиноку вартість має всемогучий долар, якому вони служать і покланяються.

Не було иншого виходу...

Микола Олексієвич Скрипник, бувший комісар народної освіти в уряді так званої Української Соціялістичної Совітської Республики, член Центрального Комітету Всеросійської Комуністичної Партії, основник Комуністичної Партії України, агітатор, боєвик, вчитель і провідник українських комуністів, член Всеукраїнської Академії Наук, покровитель "культурницького" большевизму на Західній Україні і завзятий ворог "жовтоблакитної контрреволюції" — застрілився. Зробив це на 61 році життя, на трицятому році партійної приналежности і на пятнацятому році постійної шкоди Україні і вірної служби Москві.

Микола Олексієвич Скрипник! Отой самий, що з малоросом Мануїльським був для большевиків усе живим доказом, що не тільки Раковські, Караташвілі, Косіори та Кагановічі правлять Україною. Отой самий, що роками служив московським панам і вірно виконував на Україні накази кремлінських диктаторів! Видко ще замало покори було в ньому, ще замало вірности білокаменній Москві.

На могилу йому полетіло — за ту всю службу і старання — згірдливе слово трус та лайка: зрадник, гнилий ліберал, малодушна жертва дрібно-буржуазного ухилу, недостойний член комуністичної партії і т.п. Так його по смерти напятновано не тільки в пресі і не заявою якогось урядовця, але офіціяльною ухвалою Центрального Комітету Комуністичної Партії. Так колись Петро Перший викляв офіціяльно Мазепу.

Вина його — оцей вічний, невмирущий, український патріотизм. "Впілювання націоналістичних принціпів в українське навчання" — каже заява комітету. Це мабуть у звязку з процесом проти Олени Курило і товаришів, котрих будуть судити за те, що українізували школи, видавали українські книжки, прочищували мову від московських слів, та заклинали молоде покоління читати українських і західньо-европейських авторів. Тим, мовляв, відріжнювали Україну від Московщини, а цього в соціялістичній державі робити не вільно! Контрреволюція! Гнилий лібералізм! Зрада!

По скільки Скрипник був звязаний з тими "контрреволюціонерами", невідомо. Тепер, коли він застрілився, большевики певно оголосять, що він був головним "ухилистом". На померлого найлегче набрехати: боронитись не буде! Зрештою найкращу оборону, яку міг мати, Микола Скрипник вже найшов. Закінчивши свою пятнацятьлітню службу Москві револьверовою кулею, він сказав на свій захист все, що міг сказати.

Тим своїм останнім актом він показав, що бути українцем і служити Москві — неможливо. Само поняття українець включає в себе такі речі, як українська мова, українська наука, театр, пісня, література, та бажання їх скріпити, розвинути, переказати наступним поколінням. Для Москви-ж вигідніще, щоб цього не було. Вона мусіла погодитись на істнуюче українство, але на будуче її бажано, щоб розвиток українського духа не йшов в напрямку скріплення і ще більшої виразности української окремішности, а навборот: московським панам треба, щоб українство щораз більше наближувалось до московщини, щоб ріжниці затиралися, щоб культурний розмах ослабав, а не скріплювався.

Скрипник того не хотів знати. Глухий на пересторогі, сліпий на факти, котрі бачив на власні очі від першого дня большевицького перевороту, він громив жовтоблакитників і казав, що на Україні має розвинути якась спеціяльна, українська, пролетарська культура, приємна для Москви і будім-то корисна для українського народу. Він не хотів зрозуміти, що яка ця культура не булаб, коли вона буде українська, то Москва її буде явно чи тайно нищити. Він замикав очі на те, як совітська влада вбила Чупринку і Єфеменка, зломала Кримського, заслала Грушевського, запроторила в тюрму Єфремова, придавила Тичину, заслала на Соловки Поліщука, довела до самогубства Хвильового, — все те за працю для справжньої української культури, за невірність Москві.

Накінець прийшла черга і на Скрипника: на шістьдесять першому році життя і на пятнацятому році спроб зробити з української науки і мистецтва московське байстря, він признався до помилки — вистрілом самопала. Іншого виходу для нього не було.

Не виключене, що московські комісарі по його смерти сфабрикують якісь покаянні листи та перепрошування партії за ухил. Вони на це майстри. Та факт останеться фактом, що навіть такі віддані прихильники, як Скрипник, не можуть їм служити, коли затримують хоч дрібку українства в собі. Для того, щоб задержати ласку в московських панів, треба не тільки заховати своє українство, але ще доказати свою льояльність нищенням того, що відріжняє Україну від Московщини. Інакше тюрма, Соловки, або такий кінець, як Миколи Олексієвича Скрипника. — "Народна Воля".

ЗАГРОЖЕНИЙ ВСЕЛЮДСЬКИЙ ПОСТУП

Тому приблизно 100 літ Англія, тоді піонір на полі введення машин у промислове виробництво, переживала жалогідні сцени **руйнування машин** руками доведених до розпуки безробітних бувших рукодільців і ремісників.

Десятки літ проходили з того часу серед більшого чи меншого загострення т. зв. суспільного питання. Машина, як і можна було думати, йшла побідним походом вперед, захоплюючи щораз нові ділянки народнього господарства, поліпшуючи виробництво, але одночасно відсуваючи спокійно від праці якусь кількість фізичних робітників.

Поки Европа мала перед собою можливости експансії в американські, азійські, африканські та австралійські простори — вона викидала туди надмір своїх незанятих рук. Це був той вентиль безпеки, що ратував европейський котел від неприємних наслідків машинізації і технічного поступу. Від кінця 19 століття вже й Злучені Держави Америки починають відчувати неприємні наслідки поступу, і як засіб ратунку, починають передовсім обмежувати іміграцію заробітчан і кольоністів з Азії та Европи. До цілковитого замкнення границь для іміграції людей доходить тут по світовій війні. Ще якийсь час Злучені Держави, при існуванні нинішньої господарської системи, могтимуть "дуситися" зі своїм "надміром" людей, яких машина видусила з фабрики, — але що далі, то це буде тяжче. Особливо загострив цілу справу повоєнний гін до "раціоналізації" та тейлорізації з придумуванням все нових поліпшень у машинових спорудженях. Він прискорив вибух сучасної кризи з її 12 міліонами безробітних в самих Злучених Державах, банкротвами найпевніших банків і таких промислових гігантів як Форд і т. д. Такого тягару, як армія приблизно 30 міліонів людей позбавлених всяких доходів на прожиття — не витримає довго і найзасібніща країна, якою є Америка.

В чому ж суть справи? Чи технічний поступ сам по собі є нещастям людства? Чи змагання людини до осідлання природи, перемога людського духа над мертвими силами природи —мусить означати нещастя для людського роду?

Абсурд! Льогічна суперечність! Нісенітниця, — яка [illegible] **є реальною дійсністю сьогодня!** Так є. Хоч яке це дике й незрозуміле на сам погляд, а однак це жива дійсність, — що кожна нова краща машина, кожна нова краща технічна рецепта, навіть кожний новий двигун у машині, о скільки веде до кращого використання механічної енергії — тим самим робить зайвою певну кількість людської енергії, а при існуючій капіталістичній господарській системі це значить, що знову стане зайвим певне число робітників у варстаті, рахівників у бюрі і т. д.

Та чи мусить так бути? Чи не є далеко більш льогічним: на стільки скоротити час праці одного робітника, щоби там, де нині стоїть від ранку до вечера один робітник, [illegible] двох людей, кожний, скажім, по пів дня — при нормальній, на життя вистарчаючій оплаті праці?

Нова машина робить в тім самім часі, скажім, два-три рази більше, як робила її попередниця. Значить, є в двоє-троє більше вироблених господарських дібр, значить збільшився загальний фонд господарських дібр, і не може бути виямки, що нічим платити двом силам, що "ні з відки збільшувати видаток на персонал.

Приватний підприємець, вводячи поліпшену машину, стоїть на тім, що **всі користи** з того поліпшення належать тільки йому, репрезентантові капіталу. І тут корінь цілої проблеми.

Колиб так мало далі бути, то світ матиме чимраз кращі й чудніші машини на службі в горстки заможних, — і рівночасно щораз грізніщі маси голодних і обдертих "гольтіпак", що залягатимуть всі площі, двірці, кримінали, канали — поки міста Европи й Америки не приберуть вигляду старого цісарського Риму і поки це все не закінчиться соціяльною катастрофою.

Яка рада на те лихо? Як виминути наслідки чудовищного проти-річча? Очевидна річ — хто тільки вдумається в суть справи, мусить прийти до висновку про потребу скорочення дня праці, та про усуспільнення засобів продукції, тобто перебрання машин на власність цілого народу, для услуги тогож народу, а не так як це діється тепер, що машини продукції належать до горстки капіталістів, а тим самим і всі плоди тих машин є власністю одиниць, наслідком чого великі маси убожіють.

За "К. Р."

Друкарня Івана Солянича

ВИКОНУЄ ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ ДУЖЕ СТАРАННО І ПО УМІРКОВАНИХ ЦІНАХ.

У всіх друкарських справах удавайтеся до нас.

Товариства, Секретарі Шкільні та Муніціпальні, Міські Управи і Бизнесмени повинні удаватися зі всякими роботами до друкарні Івана Солянича, де дістануть добру роботу та скору услугу.

СПРОБА ПЕРЕКОНАЄ ВАС

Alberta Printing Co.

10336 - 96th STREET, EDMONTON, ALTA.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ХОТІЛИБ ЧИТАТИ ЧАСТІЩЕ ЧАСОПИСИ

Поручаємо

Запренумерувати собі одинокий український часопис на американському континенті,

НАРОДНУ ВОЛЮ

що виходить **три рази** в тиждень і доходить до Канади до трьох днів від дня видання.

Часопис редагований в дусі робітничім і дуже інтересний своїм добірним матеріялом.

В склад Редакційного Комітету часопису входить [illegible] широко звісний українському громадянству МИРОСЛАВ СІЧИНСЬКИЙ.

Передплата виносить: До Канади $5.00 на рік, одинак канадійські читачі можуть замовляти часопис квартально посилаючи $1.25 на три місяці.

Адреса: NARODNA WOLA

524 OLIVE STREET, SCRANTON, PA., U.S.A.

Фашизм Серед Української Молоді

В останній час українські фашисти (вони називають себе українськими націоналістами) стараються поширити свої впливи в українському громадянстві і длятого видають свою газету, посилають своїх агітаторів і представників на ріжні зізди та зібрання, і менше або більше вдатно обороняють своє становище. Роблять це деколи демагогією, деколи ніби вченою дискусією, то знова вказуванням на Мусоліні і Гітлера, або — камінням, так як на святі Франка.

Фашизм цей поширився найбільше серед українського студенства і лиш рідко захопює декого з ремісничої або селянської молоді. Виступають проти нього мляво уніяці, котрі читають молоді довгі і дуже непереконуючі проповіди, поборюють його по трохи клерикали, але головну боротьбу з фашистами веде соціялістично-радикальна партія, котра вже від багатьох років помітила його появу і зріст і почала проти нього виступати. Згадати би тільки недавню книжку К. Пушкара про "Націоналізм" та М. Петришина "Будують чи Руйнують", в котрих дуже річево зібрані переконуючі аргументи проти цього "націоналізму".

Багато про нього пишеться також в львівському органі радикальної партії "Громадському Голосі". В числі з 24 червня знова там є стаття Гриця Гринчишина з Потока біля Рогатина, в котрій розглядається цей фашистівський рух зі становища селянства. Між иншим, він каже:

"Через два-три роки була в нас мода "диктатура пролетаріяту". Але хоч як пильно сторожать на кордонах, то наші люде таки дізналися, яка страшна кривда криється за комуністичними брехнями, і сьогодня в нас прихильниками московської диктатури є тільки [illegible].

"Та мода не могла ще й тому довго в нас попасати, бо міського робітництва в нас мало, селянство не захопилось диктатурою пролетаріяту, а студенти й духовенство не дуже то провірили, що вони будуть на верха при большевицькім ладі.

"Тепер знова поширилась у нас мода на фашизм та товчеться уже кілька літ і то головно між студентами. Уніятські і католицькі газети були раді, що молоді студенти не стають (так як це було колись) соціялістами і радикалами, але вже замолоду відразу пристають до їхнього табору.

"Мода поширилася між студентами, бо боролися проти неї поважно одні тільки соціялісти-радикали. А теперішних студентів, хоч між ними мусять бути і селянські сини, доля селян мало що обходить і тому вони на голос соціялістів-радикалів не звертають уваги".

Дальше Гринчишин розбирає, звідки цей фашизм взявся і для чого він поширився так між студентами. Він слушно помічує, що джерела його треба шукати в несвідомлянні студентства і в незнанні історії суспільних рухів на Україні і в других краях. Про це він пише так:

"Колиб українська студенська молодь пильно придивлялася до фашистівських рухів в інших народів, то побачилаби ось що:

"Що всюди той рух створили і його дальше фінансують великі капіталісти. Не диво отже, що вони відкидають боротьбу кляс, бо то їм не на руку; не диво, що в них повна губа кличів, що нація понад усе. Не диво, що вони є проти народовластя, а є за диктатором. Бо вони знають, що народу не перекуплять. А диктатора куплять і військо і поліцію можуть для нього з податків купити.

"Саме для Гітлера все те купили. І хоч він сам невеликий державний муж, то такий найкраще надається, щоби ним поводити.

"Цілий фашистівський рух підтримує завжди буржуазія державних націй, бо він повертає владу в її руки".

І зовсім слушно відмічує Гринчишин, що:

"Вони не розбирають аж до дна суспільних питань, вони не досліджують того, хто і в якій цілі створив і дальше підпирає фашистівський рух. Як би вони справді хотіли досліджувати і вивчити історію соціяльних рухів, то, я вірю, що вони з любови до свого народу геть гналиби ту фашистівську моду від себе. Але найгрізніще для нашої студенської молоді є те, що в неї вмовляють, що їй не науки, не розуму треба, але лишень запалу. Це хитро подумана штука ворогів українського народу. Ще щастя, що свідоміша частина української селянської молоді не піддається таким новомодним "нашим кличам" і пильно творить самоосвітні гуртки".

Розглянувши в той спосіб появу і причини фашизму, автор статті доходить до слідуючого заключення, котре можна вважати становищем усього свідомого селянства Західної України:

"В нас цілий майже народ це працююча маса, яка мусить боротися за свою землю, за права праці і за свою соціяльну правду на своїй землі, бо інакше пропаде.

"Хто виступає проти соціяльних змагань українського народу, цей є його явний ворог. Цей ширить навмисне замішання, щоби продовжити час його освідомлення і відложити час його свідомої боротьби.

"Кличі 'все для України', 'все для нації' у нас можуть мати тільки тоді якийсь зміст, коли справді іде боротьба за інтереси працюючої кляси, котра творить величезну більшість народу України.

"По моїй думці нашу студенську молодь провадять її духові і фактичні провідники на манівці, які є дуже далекі від інтересів тої дійсної української нації, що має кров, тіло і кости, але не має що їсти, гине з нужди і не має своїх прав.

"Коли та молодь справді хоче помогти собі і хоче стати корисна для нації, то повинна залишити 'чужу мудрість', а стати до боротьби за ті свої ідеали, які вказали їй найбільші українські вчені і патріоти: Шевченко, Драгоманів і Франко."

На вступі статті подана цитата з Шевченка, котру ці студенти фашисти повинні собі добре запамятати і її послухати. Вона звучить:

"Як би ви вчились так як треба,
То й мудрість булаби своя..."

і не треба би її позичати в Мусоліні та Гітлера.

"Н. В."

КОГУТ — ЦАР НАШИХ ПТИЦЬ

Найстаршою домашньою птицею це когут. Ще перед тисячами літ був він знаний в Азії, а відтак в Европі. До Америки привезено його з Европи коло 1500 року.

ЛІБЕРАЛЬНИЙ ПРОВІДНИК

(Продовження зі сторони 1-ої)

Стільки сказав пан Мекензі Кінг на ліберальнім обіді у Вінніпегу. Воно добрий звичай з тими обідами, що бесідники звичайно говорять вже по їдженні, бо не одні промовці, які виголошують промови, вийшлиб з обіду голодними, колиб так говорили перед їдженням і після вартости промов приходилося винагороджувати їх обідом, або забиранням миски з перед бесідника, якщо він своєю промовою обіду не заслужив. Ми певні, що колиб був такий звичай, щоб бесідники говорили до обіду, то в цьому випадкові пану Кінгови прийшлосьби йти з обіду голодним...

Колиб таку промову підчас обіду виголосив звичайний рядовий ліберал, або що найбільше провінціональний лідер, то на неї не вартаб уваги звертати, бо звичайно при обіді промови використовують мовці для забави гостей, стараються переплітати свою бесіду гумором, щоби держати гостей у веселому настрою. Так міг поступити навіть сам пан Кінг, домініяльна політична фігура, бо вольному воля, а ще коли в нього є добрий запас гумористичного концепту. Та коли пан Кінг при обіді торкається справ політичних, то хочби він як не намагався бути гумористом, його промову має причину нарід трактувати серіозно і привязувати до неї більш ваги та над нею застановлятися.

А що в промові пана Кінга містяться такі твердження, що над ними можна трохи подискутувати, ми й нарошно деякі його вискази підчеркнули, щоби люде, що інтересуються політичними справами могли над ними подумати та оцінити після їхньої вартости.

Поминемо факт, що пан Кінг в своїй промові ані слівцем не згадав про політику консервативної партії, чим аж занадто зраджує себе, що він обіджає Канаду в інтересі тих самих політичних босів, якому служить і консервативна партія.

Ненавистю своєю до С.С.Ф. сам він найкраще стверджує кому служить і не без того, що між слухачами його промови могли бути політичні боси, які посилають фонди його партії і зовсім зрозуміло, що пан Кінг мусів піднести їх на дусі, політичним вистрілом проти С.С.Ф., щоб не затягли тугіще мошонок на політичні цілі.

Прихильности від пана Кінга до С.С.Ф. годі сподіватися, бо інтереси які заступає С.С.Ф. є інші від інтересів, які заступає ліберальна партія і не треба шукати аж за досвідченими політиками, щоби не розуміти того, що колиб ліберальна партія заступала інтереси фармерів і робітників та трудової інтелігенції, то не булоб потреби фармерсько-робітничим організаціям обєднуватися в С.С.Ф. До такого заключення дійде пересічний фармер. І тому, що до таких заключень дійшли десятки тисяч поорганізованих фармерів, створили вони свою політичну організацію С.С.Ф., чого власне пан Кінг не може травити й тому всьой засіб своїє енергії виладовує проти С.С.Ф. Та хоч пан Кінг і противник С.С.Ф., і як репрезентант капіталістичних інтересів мусить таким противником бути, то про "небезпеку" С.С.Ф., говорить з точки погляду капіталістичного політика отверто і щиро й тому панові Мекензі Кінгови можемо бути вдячні, що він, як вірний репрезентант і речник тих капіталістичних інтересів отверто відкриває нам правду, чого капіталісти найбільше бояться, на случай приходу С.С.Ф. до влади в нашій домінії. Він щиро заявляє, що С.С.Ф. й немає на думці переводити свої програми насильством, та непомітно вирвались йому слова правди, що капіталісти готові ставити свій спротив проти законів народовластя і хоч цього не сказав явно, то читаючи поміж рядки його вискази, знайдете інтенції капіталістичної кляси, як на долоні.

Про яке "знищення свободи" думає пан Кінг, коли прийде до влади С.С.Ф. з його промови годі довідатися. Може про те "знищення свободи" при обіді говорив він більш чим подає щоденна преса, але здається, що якби він був мав якісь добрі докази, то капіталістична преса булаб їх залюбки рознесла по Канаді.

До дуже замітних заключень пана Кінга належить це, де він говорить, що "одиниці мусять погодитися з рішенням тих, що є при владі" на те, де їм "прикажеться працювати."

Це мабуть уважає пан Кінг "знищенням свободи". Чиї свободи? не каже. Але й з недоказаних слів пана Кінга, ми знаємо що не про свободу робітників думає він, а про свободу капіталістів. Бо годі думати, що пан Кінг не знає про те, що сьогодня існують в Канаді кемпи, в які пан Бенет зігнав десятки тисяч безробітних на роботи, які ні 20ц. платнею денно, ні доглядом міліції ніяк не можна назвати свобідними, ані не мож сказати, що безробітні туди пішли з доброї волі, а під примусом загроженого голоду, бо інакше пан Бенет грозив відібранням допомоги. Як що пан Кінг боїться за втрату такої "свободи" з приходом до влади С.С.Ф., то Боже, спаси Канаду від такої свободи, яку маємо і від пана Кінга!..

Коли пана Кінга непокоїть це, що "одиниці мусять погодитися з рішенням тих, що є при владі" то чи не криються за тими "одиницями" якраз ті, які сьогодня находяться при державній кермі і горстка канадійських капіталістів банкирів, а в тім і пан Кінг, які дуже багато говорять про повинування законам і владі і пильнують, щоби ті закони що до букви були виконувані населенням тільки тому, що ці закони і ця влада береже капіталістичних інтересів, але коли до влади прийшлаб С.С.Ф., то на саму згадку стає цим "одиницям" волос на голові дубом, що "мусять погодитися з рішенням влади". Егеж, коротко, але ясно висказав пан Кінг погляди тих "одиниць", як вони розуміють повинування законам. Повинуватися їм мають ті, що для них закони вкладається, а не ті, що їх вкладають. Їм ніяк погодитися з рішенням влади — (С.С.Ф.) — бо це буби замах на їх свободу... Що можна попові від того засі дякові. Панам банкирам, які контролюють сьогодня Канаду, можна за помічню лібералів чи консерватів вкладати закони, можна законно населення Канади пускати з торбами, але хорони Господи, щоби те населення само посягло по владу і завело закони, які булиб корисні не банкирам, а населенню! Капіталісти устами пана Кінга згори дають до зрозуміння, що їм тяжко буде з тим погодитися. З гори кажуть, до того їх треба буде силувати, а довівши самі до насиля, з чим вони зовсім не криються, кричатимуть, що це "знищення свободи"! Самі будуть мішок дерти і самі будуть кричати...

Як пан Кінг такими промовами не отворить людям сам очей про становище капіталістів до мас, і не скріпить ще більше С.С.Ф. організації, то ми готові, як кажуть англійці, "зїсти старий капелюх".

До дальших цитатів пана Кінга вернемо другим разом.

СРСР ТАКИ ЗАЛЕЖНА ВІД РЕШТИ СВІТА

Вершком аргументації про "вищість" совітської господарської системи над капіталістичною було завжди те, що, мовляв, радянська господарка є цілковито незалежна від капіталістичної, стоїть виключно на власних ногах, побудована плямірно і самобутньо. Хоч для нікого не було тайною, що свою пятилітню розбудову промислу большевизм опер на кредитованих доставах машин з капіталістичних держав, за які платив вивозом головно збіжжа і інших сирівців, то помимо того голосна реклама все таки робила дещо враження.

Прийшла безконечна кріза. Нагло стало виявлятися, що капіталістичний світ пересичений власною пшеницею, кукурудзою, цукром, яйцями, маслом, мясом. Якийсь час ще (1929 і 1930 року) пробувала совітська економіка ратувати свої закупи "домпінговим" вивозом збіжжа та інших продуктів по цінах нижчих як американські та европейські. Але згодом дійшло до того, що ціни збіжжа в Америці впали до рівня "домпінгових" цін Радянського Внешторгу. Про совітський "домпінг" чути щораз менше й менше. Разом з тим пірвала конечність обмежувати за границями закупи машин та апаратів, тим більше, що охочих давати товар на кредит стає все менше й менше. Наслідком цього почала й хитатися в самих основах ідея індустріялізації Радянського Союзу і сьогодня про другу пятилітку дуже мало чути.

Совітська кріза завдала совітській державі найтяжчий удар, підкопуючи саму можливість експорту товарів з Рад. Союзу. Так показалася помилкова думка про те, що СРСР є незалежний від решти капіталістичного світа.

ОРГАНІЗОВАНІ РОБІТНИКИ ПРОТИ ВЖИВАННЯ БЕЗРОБІТНИХ ДО ПУБЛИЧНИХ РОБІТ

Центральний Заряд робітничих юній в Канаді домагається, щоби канадійський уряд заперестав уживати при публичних роботах тих безробітних, які є на державній допомозі, при яких то роботах платять їм мізерну платню — по 20ц. денно. Заряд юній домагається, щоби цим робітникам плачено звичайну платню, яку гарантує так званий акт про справедливе винагородження праці.

Домагання Центрального Заряду канадійських робітничих юній зовсім слушне, бо сьогодня дійшло до того, що в Канаді під претекстом "допомогових робіт" висилається безробітних до праці, за яку повинні робітники діставати повну заробітну платню, а не мізерний "реліф".

НАША ЗЕМЛЯ

Під таким наголовком друкується нова, дуже цікава й необхідна для кожного книжка.

На її зміст складаються такі головні відділи: Загальні відомости з астрономії—Наша Земля—Людність на Землі—Держави всього світу — Українці на цілому світі — Господарство світу—Людина — Дива природи й техніки — Всячина і т. ін.

"НАША ЗЕМЛЯ В ЧИСЛАХ" — це мала, підручна енциклопедія, потрібна в кожній хаті.

Ціна одного примірника 50 центів, (Висилається найменше два примірники).

Замовлення й гроші (можна посилати в листі) посилайте на адресу:

P. BUNIAK,

Ul. Zulinskiego, 15,50, Lwow, East Galicia, Poland, Europe.

Кілько то грошей Тратите безпотрібно!

Коли Ваш форнес не є в порядку, Ви марнуєте опал, в хаті немає свіжого воздуху й Ви занепадаєте на здоровлю.

Коли Ваші водопроводи не в порядку, то водомір числить в день і в ночі й Ви мусите платити за воду більше, як тоді, як водопроводи функціонують правильно.

Тих всіх недогідностей й витрат гроша на марне Ви можете уникнути, як покличете нас.

МИ ОГЛЯНЕМО ВАШІ ВОДОПРОВОДИ Й ФОРНЕС ЗА ДАРМО!

* * *

Ми укладаємо в місті й на фармах рини, форнеси, водопроводи, парові і газові огрівання.

Заходіть або телефонуйте до:

Ross Plumbing & Heating Co.

Н. Шпачинський, Менеджер.

Телефон 26721

10322 - 96th Street, -:- Edmonton, Alta.

Тепер Пора Будувати Дім, Коли Матеріял Таний

Громади будують Народні Доми, Церкви, приватні люде будують хати. Цього вимагає життя.

Наш довголітний досвід в будівництві є запорукою, що поручена нам будівля вас вповні вдоволить.

Коли маєте намір будувати хату, Народний Дім, Церкву, чи інші будівлі після найновішого стилю, то заким віддасьте ту роботу кому іншому удайтеся перше до:

JOHN DANYLOWYCH

12028—91st STREET, — EDMONTON, ALBERTA

За Доброю Обслугою

вдавайтеся до

REO GARAGE

— під управою —

К. АНДРІЦА

механіка-експерта, який особисто доглядає всіх направок авт і троків, щоб своїх костумерів вповні вдоволити.

Андріц перебрав бизнес від І. Р. Повел-а.

РОБОТА ГАРАНТОВАНА — УСЛУГА ВВІЧЛИВА

Говоримо по українськи.

10144—98th Street Phone 25253

(Напроти старого поліційного суду)

Картка Замовлення

Висилаючи передплату на "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" виповніть сю картку і вашліть до Адміністрації

THE FARMERS' VOICE

10336—96th Street Edmonton, Alberta.

Посилаю ...., як передплату за "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" на .... рік, (пів-рік), (чверть року). Часопис прошу висилати на адресу:

Імя і назвиско ....

Почта ...., Провінція ....

Новість! - Новість!

Вже вийшла з друку нова книжка під наголовком:—

ХТО ВИНУВАТИЙ

ТА ІНШІ ОПОВІДАННЯ

Оповідання з галицького життя з перед 30-ти літ, з під пера ДМИТРА СОЛЯНИЧА, відомого колись організатора Січей і радикальної партії в Снятинщині, який живе тепер в Канаді.

ОПОВІДАННЯ НАПИСАНІ ДУЖЕ ЗАЙМАЮЧО ТА ДУЖЕ ЦІКАВІ.

Замовляйте Сейчас

Книжка має 161 сторін друку і коштує тільки 50 центів.

Замовляти можна в головному складі:

ALBERTA PRINTING CO.
10336—96th STREET, EDMONTON, ALBERTA.
або
D. Sollanych
514 AVENUE E. SOUTH, SASKATOON, SASK.

НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА МАЛЯРНЯ В ЕДМОНТОНІ

Western Sign and Art Studio

виконує

Всякі роботи, що входять у склад малярства, як АРТИСТИЧНІ МАЛЮНКИ, НАПИСИ ВСЯКОГО РОДУ ТА ДЕКОРАЦІЇ.

Довголітня практика, совісна обслуга! За кожну роботу ручимо! Уділяємо безплатно порад в малярських справах.

МИХАЙЛО КРИСА, властитель.
10301 - 98th STREET, EDMONTON, ALBERTA.

Щадіть Гроші на Направках Ваших Авт!

НАША РОБІТНЯ ЗАОСМОТРЕНА В НАЙНОВІЩІ ПРИБОРИ ДО ВИКОНАННЯ ВСЯКИХ НАПРАВОК.

Зайдіть до нас заки підете де інде й переконайтесь, що ми защадимо вам гроші.

JOE BABIUK
Телефон 28388 — 10236 - 96th Street, — Edmonton, Alta.

КОРИСТАЙТЕ З НАШОЇ ОФЕРТИ!

Цінна Премія для Передплатників "Фармерського Голосу"

КОЖНОМУ НОВОМУ ПЕРЕДПЛАТНИКОВІ, ЩО ПРИШЛЕ ЦІЛОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА "ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС" В СУМІ ОДНОГО ДОЛЯРА ВИШЛЕМО

В ПРЕМІЇ

ЦІННУ КНИЖКУ, ПІД НАГОЛОВКОМ:

ДУРНІ ДІТИ

ПОВІСТЬ ІЗ ПОВОЄННОЇ ДОБИ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

"Дурніми дітьми" називає батько — священик в галицькому селі — свого сина і дочку за те, що вони будучи свідомими членами свого поневоленого народу, зрікаються всякого вигідного життя, а кидаються у вир визвольної боротьби, за що попадають в тюрму, де через довгі місяці переносять страшні каторжні тортури. Та муки не тільки їх не відстрашують, а противно загартовують їх до боротьби за волю свого народа.

Книжка обіймає 105 сторін друку звичайного книжкового формату. Читається з великим захопленням.

Передплату шліть на адресу:—

The Farmers' Voice
10336—96th STREET, EDMONTON, ALTA.

ПУБЛИЧНІ Ю.Ф.А. МІТІНГИ

— відбудуться —
У ВІВТОРОК, 15 СЕРПНЯ, ц.р.
У Виллигдон в год. 2. по пол.
в Народнім Домі
в Чіпмен в годині 7:30 вечером
в Народнім Домі

На обох мітінгах будуть промовляти:
Дост. Дж. Е. БРАВНЛІ,
Посол М. ЛУЧКОВИЧ,
Посол І. ГОРЕЦЬКИЙ,
Посол П. МІСЬКІВ і інші.

ВИЛИЯ ПОСТ НЕ ДАВ ЕДМОНТОНЦЯМ СПАТИ

Яке велике заінтересовання панувало серед цікавих едмонтонців В. Постом, летуном, який в суботу, 15. ц.м. вилетів з Ню Йорку, щоб облетіти довкола світа в протягу одного тижня, свідчить це, що тисячі цікавих едмонтонців вирушили в пятницю вечером, 21. ц. м. на летничу площу очікуючи прилету Поста, який прибув з Аляски до Едмонтону аж в суботу рано, о годині 6:10. Кілька тисячна товпа, а в тім мейор міста, поліція, шеф огневої сторожі, чекали на прибут Поста, щоб зробити йому овацію.

Пост по одногодинній і 40 мінутній відпочинку пустився до Ню Йорку, прилетівши туди з Едмонтону без перерви протягом 13 годин.

Була це друга проба Поста облетіти світ доокола в найкоротшому часі. Перша така проба відбулася в 1931 році, коли він разом з Гетієм облетіли світ доокола в вісімох днях і кількох годинах, задержуючися в Едмонтоні через цілу ніч. Тепер Пост пустився тим самим літаком, але вже сам без нікого. Він побив свій власний попередний рекорд о 21. годину.

ЕДМОНТОН НАЧИСЛЯЄ 79,231 ДУШ НАСЕЛЕННЯ

Томас Вокер, урядник податкового бюра в Едмонтоні подає, що місто Едмонтон начисляє в цьому році 79,231 душ населення, що є о 844 душ більше чим минулого року.

В повищі числа не зачислені переходові люде, студенти з поза міста та пацієнти шпиталів.

Всіх осіб, що не осягли ще 21 року життя подається:

Мужеського пола	24,379
Жіночого пола	24,234

Осіб, що мають поверх 21. років:

Мужеського пола	14,902
Жіночого пола	15,626

ЗОРГАНІЗУВАЛИ Ю.Ф.А. ВІДДІЛ В МИРОСЛАВНА

За стараннями деяких одиниць в Мирославна околиці доокольшні фармері відновили Відділ Ю.Ф.А., до якого наразі вписалося 37 членів і є надія, що число членів вскорі подвоїться.

В цій околиці є також Відділ Ліги Фармерської Єдности, однак з дуже малим числом членів, бо багато бувших членів ту організацію опустили й цікаво видіти чи вони будуть стояти зовсім на боці від організації, чи може вступлять до Ю.Ф.А.

На мітінгу, який відбувся по першім ц. м. рішено щоби наш Відділ споряджав вагон шпагатів через централю Ю.Ф.А., а також гр. О. Богайчук дав короткий реферат про значіння організації для фармерів, та про злуку Ю.Ф.А. з С.С.Ф., пояснивши вичерпуючо програму С.С.Ф.

По рефераті велися дуже оживлені дискусії, які вийшли в користь С.С.Ф.

Слідуючий мітінг нашого Відділу відбудеться 6. серпня, й тому фармері, які інтересуються організаційними справами, повинні прибути на цей мітінг.

І. Богайчук.

МАНДРІВКА ПОМЕРШОГО

В шпиталі в Стрию, в Галичині, помер Іван Головач. Щоби не заплатити шпитальної оплати, рідня викрала тіло Головача. По дорозі вступили до коршми, а трупа залишили в мішку на фірі. В міжчасі надїхали якісь селяне. Мішок, що лежав на возі без ніякого догляду заціказив їх. Помацавши, — думали, що то мясо, яке й вирішили вкрасти. Забрали мішок і чим скорше відїхали. Однак, як вони здивувалися, коли в дома замість мяса найшли — трупа. Залякані запхали трупа чимскоріш до мішка, завезли до міста і залишили на вулиці. Рано найшли прохожі мішок з трупом і повідомили про це поліцію. Згодом ціла справа вияснилася, а на виновників, що викрали зі шпиталя трупа, внесено скаргу.

КООПЕРАЦІЯ І СОЦІЯЛІЗМ

На що — завжди живу — тему пише в "Громад. Голосі" ч. 1. з 1933 р. І. Лучишин м. і.:

Кооперація і капіталізм по ідеї — це два непримиримі вороги. Хоч на перший погляд, на зовні, кожне кооперативне підприємство є подібне до капіталістичного, однак, по своєму завданню, вони глибоко ріжняться межи собою. Для прикладу візьмім крамницю споживчої кооперативи. Між нею і приватним склепом нема наверх великої ріжниці. Кооперативна крамниця, так само, як і приватна стараются мати прибуток з торгу. Прибуток з торгу у приватного торгівця йде йому до кишені, як дохід за вложений ним капітал, тоді як в кооперативі прибуток (дивіденда) від вложеного капіталу (уділів) відіграє найменшу ролю. Дохід з торгу звертається у формі товарового звороту всім членам кооперативи пропорційно до закупленого товару. Цей зворот є нічим іншим, як трудовим доходом членів.

Отож, кооператива — як каже світової слави український учений економіст і кооператор **Туган - Барановський — має** завдання не видобувати як найбільший зиск від вложеного капіталу, але збільшувати, завдяки спільному веденню господарства, трудові доходи своїх членів, або зменшувати їх видатки на споживчі потреби.

"Кооператива в протилежність до капіталістичних підприємств не тільки не стремить, що би одержати як найбільший зиск з вложеного капіталу, але навпаки, по можности дбає про зменшення капіталістичного зиску".

На зовні кооперативні підприємства подібні до капіталістичних тому, що кооперативам приходиться працювати в капіталістичному світі, в межах капіталістичного ладу. Але по своїй внутрішній будові і завданню між капіталістичним підприємством і кооперативним є разячі розходження.

Туган - Барановський каже: "Кооператива — підприємство. Але підприємство не капіталістичного типу. Якщо тіло кооперативи створенно капіталізмом, **то душа кооперативи натхнена соціялістичним ідеалом.**"

А ВСЕ ТАКИ — КООПЕРАЦІЯ!

Серед загального замішання в господарському світі, коли вже й найбільші офіційні чинники капіталізму не вагаються вживати слів: "розвал", "катастрофа" і т. п. — все таки є одна ділянка господарства, що недоступна настроям розпуки й зневіри. Це — кооперація (там де вона ведена згідно з правдивими кооперативними прінціпами). Хоч безумовно загальне зубожіння не могло не відбитися на зменшенні оборотів споживчих і виробничих кооператив та власного виробництва кооперативних союзів, то збуток оборотів на одних членах покривається з придбанням нових членів, зменшення існуючого виробництва, наладжується заснованням нових виробництв і загальний настрій остає добрий далекий не то від паніки, а навіть зневіри.

Це найбільший тріюмф спільницької ідеї; це найбільша з усіх її дотеперішних перемог. Це новий доказ, що "правдою світ перейдеш". Бо основою кооперативного будівництва є іменно правда замість ложі, справедлива ціна замість обману й визиску, тверезе заспокоювання існуючих потреб членів замість штучного викликування в публики "потреб" при помочи реклями; а хребтом цілої системи є продаж за готівку та поборювання життя понад стан, на конто завтрішнього дня. Плянотіарність в продукції та достосовання кооперативної продукції до розмірів і спроможностей споживачів, хоронять кооперативне господарство перед спекуляцією та надмірними інвестиціями.

Торговельна Палата в Лондоні пропонує, щоби Англія змела свою монетарну систему з повернула до форми беспосередньої обміни товарів. - "Едм. Джорнал" з 21. липня.

В лондонську торговельну Палату (Чемберс оф Коммерс) мусіла закрастися соціялістична зараза.

ПИШІТЬ ДО ГАЗЕТИ!

Нам часто дорікають деякі читачі, що за мало подаємо новинок з кольоній, то про мітінги, які там, там не там відбуваються, то про пікніки, то відчити, думаючи, що редакція про все те повинна знати і писати.

Такі думання мильні.

Редакція не годна знати, що діється по кольоніях, коли про це ніхто не донесе бодай коротким дописом і тому ми будемо вдячні нашим читачам, коли во ни завдадуть собі трохи труду написати до редакції про справи, які інтересувалиб їх місцевости і сусідні місцевости.

З устних переказів чуємо не раз, що там або там відбувся мітінг в справі зорганізовання Ю.Ф.А., або що відбулося віче, на якому говорили посли, то знова, що в тій, чи іншій околиці відограно представлення, устроєно концерт,, тощо, і коли в газеті про це не згадується, то тому, що такі перекази дістаються до нас дуже пізно і в газеті тратять на вартости.

Тому кличемо: пишіть більше до газети про все, що у Вас діється!

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 4-ого липня упокоїлася в Келгарах, в санаторії Марія Мельничук, улюблена донечка місцевих громадян — Николая і Анни Мельничуків. Покійна Марійка померла в самім розцвіті життя, бо числила тільки 21 років.

Зі смертю покійної понесло також велику втрату Жіноче Товариство у Спрінг Крік, в якому покійна все брала живу участь так в представленнях, концертах, як і в інших товариських підприємствах і тому тішилася серед нашої громади великою любовію.

Покійна Марійка дуже інтересувалася громадськими справами, любила читати українські книжки й відїзджаючи до санаторії, взяла з собою Кобзаря Т. Шевченка, кажучи: "Беру собі отцю книжку, най ще раз її перечитаю, бо Бог знає, чи вернуся до дому читати Кобзаря".

Тіло покійної спроваджено до дому; похорон відбувся 9-го липня при великому здвизі народу так з місцевої околиці, як і з подальших. Сумний був цей похорон, бо ми відпроваджували на вічний спокій ту, котра неначе ясна зірка світила в нашім товаристві, та нараз згасла.

Похорону довершив православний священик І. Хруставка в місцевій церкві, який своєю проповідю зворушив до сліз всіх присутних на цім сумнім похороні.

Спи, Дорога Приятелько, легким сном, бо хоч Ти між нами жила короткий час, але Ти була примірною та взірцевою громадянкою, чим здобула собі добру, тиху, славу, а по смерті Вічну Память. Нехай земля буде Тобі Пером!

Д. О-к.

ПОДЯКА ДОКТОРОВІ В. С. НЕВЧАСОВІ

Отсим почуваюся до милого обовязку подякувати прилюдно Д-рові В. С. Невчасові за операцію, яку він перевів дуже старанно і успішно і я тепер чуюся зовсім здоровою.

Др. Невчас оперував мене на сліпу кишку 19-го травня так успішно, що вже пятого дня я могла сидіти в кріслі, а девятого дня по операції я поїхала до дому, чуючись на стільки здоровою, що другого дня я вже могла в дома робити домашню роботу, а навіть виправи білля.

Норси, які доглядали мене в шпиталі висказувалися про д-ра Невчаса дуже похвально, який дуже своїх пацієнтів доглядає.

Моя операція була дуже небезпечною, бо колиб ще була задержалася від лікарських оглядин 24 години, то хто знає, чи булаб тепер я живих.

Тому я і мій муж отсею дорогою складаємо д-рові Невчасові подяку й поручаємо його, як одного з тих наших лікарів, що заслугує собі в нас довіря.

Н. КАЛИНКА.
Норт Едмонтон, Алта.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

Понеділок, 24. липня, 1933.

ПШЕНИЦЯ:—	
Ч. 1. Нордерн	56½
Ч. 2. Нордерн	54
Ч. 3. Нордерн	50
Ч. 4. Нордерн	46
Ч. 5. Нордерн	38
Ч. 6. Нордерн	36
На годівлю	34
ОВЕС:—	
Ч. 2. С. В.	21½
Ч. 3. С. В.	19
Екстра ч. 1. на годівлю	19
Ч. 2. на годівлю	18
Ч. 3. на годівлю	16½
ЯЧМІНЬ:—	
Ч. 3. С. В.	29
Ч. 4. С. В.	25
Ч. 5. С. В.	24
ЖИТО:—	
Ч. 2. С. В.	32
Ч. 3. С. В.	28½
Ч. 4. С. В.	27
ЛЕН:—	
Ч. 1. С. В.	$1.24
Ч. 2. С. В.	$1.20
Ч. 3. С. В.	$1.07

ЦІНИ ХУДОБИ В ЕДМОНТОНІ

Понеділок, 24. липня, 1933.

ТЕЛЯТА:—	
Легкої ваги	$4.50 до $.500
БИКИ:—	
Добрі	$3.75 до $4.25
Середні	$3.00 до $3.50
КОРОВИ:—	
На заріз	$2.25 до $2.50
На консерву	.50 до $1.00
БУГАІ:—	$1.00 до $1.50

Безрог на стільки не було, що би усталити ціну.

ЯГНЯТА:—	$4.50

N. ROMANIUK
Адвокат і Нотар
Телефони:
Офісу 26629; Рез. 82705
304 McLeod Bldg., Edmonton

G. H. VanAllen & Co.
G. H. VANALLEN, K.C.
THEODORE COHEN, LL.B.
Адвокати
2 National Trust Building,
Edmonton, Alta.
Phone 22828

АДВОКАТСЬКА ФІРМА
Harvie, Bury & Yanda
Полагоджує всякі судові справи, як цивільні, кримінальні і т.д. Пишіть по українськи.
202 Bank of Toronto Bldg.
Phone 22116 EDMONTON

Office Phone 21862 House Phone 23000
E. C. DARLING
АДВОКАТ
707 McLeod Bldg., Edmonton, Alta.
and Smoky Lake, Alta.

НАЙКРАЩІ ФОТОГРАФІЇ
ЗА НАЙНИЖЩІ ЦІНИ
дістанете в
SIGERIST STUDIO
9942 Jasper Ave. Edmonton

Др. В. С. НЕВЧАС
ЛІКАР-ХІРУРГ і АКУШЕР
Тел. Офісу 23132 — Рез. 34584
Suite 4., Bradburn-Thomson Bldg.
10160—101st Street, Edmonton.

Телефон Офісу 24416

Др. І. Верхомин
ЛІКАР - ХІРУРГ
Тел. Резиденції 73158
Електро-Терапія
Christie Grant Block,

Др. Ф. Ґовда
ДЕНТИСТ
Тел. Резиденції 23219
Edmonton, Alberta

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС

The Farmers' Voice

Часопис Присвячений Фармерським та Робітничим Справам

ФАРМЕРСЬКИЙ ГОЛОС
Виходить що два тижні, кождого 10-го і 25-го дня в місяці.
Передплата виносить на рік $1.00, на півріч 50ц.
10336 — 96-та вулиця,
Едмонтон, Алберта.

THE FARMERS' VOICE
Ukrainian Semi-Monthly
Published on the 10th and 25th day of each month.
10336—96th Street
Edmonton, Alberta.
Phone 24771

РІК II. ЧИСЛО 15. ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 10-го СЕРПНЯ, 1933. EDMONTON, ALBERTA, AUGUST 10th, 1933. No. 15. VOL. II.

Премієр Бравнлі Заявляється За Контролею Ринків

Промовляючи на конвенції Ю.Ф.А., яка відбулася недавно в провінціональним окрузі Вейнврайт, премієр Алберти п. Бравнлі торкаючись фармерського положення заявив, що Канада повинна завести контролю збіжевого ринку в наслідок чого ціни збіжжа моглиб бути більш устійнені чим це дієтся тепер, коли ціни то падуть то підносяться, що відбивається дуже усмно.

Премієр Бравнлі взивав присутних слухачів, пильніще студіювати сьогоднішні економічні й соціяльні питання, щоб злученими силами поправити теперішні відносини.

Говорячи про федеральний та провінціональні уряди премієр Бравнлі пояснив, що серед публики панує помішання понять щодо функції урядів і часто люде винують провінціональний уряд за такі річи, що зовсім не входять в обсяг провінції, а в обсяг домінії до полагодження. Справа монетарної реформи, про яку тепер в Канаді так багато говориться — сказав премієр — належить до федерального парляменту.

Говорячи про податки провінції Алберти, премієр Бравнлі сказав, що Алберта під зглядом оподаткованя стоїть найкраще зі всіх провінцій на захід від Великих Озер, бо в цій провінції податки найнижчі. Фінансовий стан провінції — казав премієр — є також в ліпшому стані чим в прочих провінціях, а побільшені довги, про які стільки опозиція підносить галасу, спричинені наслідком будови публичних доріг та будинків, яких домагається населення. Від коли прийшло до влади теперішне правительство, довг провінції зріс о $36,000,000, з чого близько $20,000,000 вложено в будову публичних доріг, а близько $7,000,000 в будову провінціональних будинків.

Предвиджує Тяжкі Часи

Згадуючи про тяжкі відносини премієр сказав, що будучність заказується не дуже рожевою, і на його гадку цей рік буде тяжший чим попередний. До тяжкої крізи, яку переживаємо долучається ще й посуха в деяких частях провінції.

Справа з безробіттям, говорив премієр зовсім не поправилась, однак провінція справилася з безробітними не гірше чим інші провінції.

Премієр Бравнлі підніс, що Ю.Ф.А. відділи повинні більш студіювати всі проблеми, а особливо фінансові питання й реформи, а також повинні студіювати питання розширення муніціпалів.

Г. Е. Спенцер, федеральний посол з того округа, говорив подрібно про конвенцію С. С.Ф., яка відбулася недавно в Ріджайні, пояснюючи в деталях маніфест принятий конвенцією.

Скляні і Вовняні Дороги

З розвоєм автомобілевої індустрії, а тим самим зі збільшенням уживання авт так осоювих, як і тягарових, дається також відчувати потреба удосконалення кращих доріг — твердших і гладших, щоби ними легко і скоро їхати підчас доброї і лихої погоди.

І от у Чехословаччині, де є сильно розвинені скляні гути роблять тепер експерименти будови скляних доріг. Мелять скло на порох, мішають з цементом і з цьої мішанини роблять дуже тріскі й тверді, а до того гладкі дороги, які ні подаються, ні вибиваються під найтяжчими троками на шість коліс. Чехословаччина стане першою країною, до не вдовзі повстануть густі сіти скляних доріг.

Новий Винахід з Вовни

Як Чехословаччина є першою країною зі скляними дорогами, так Австралія, яка славиться плеканням овець, де находиться велика надвижка вовни, заходиться над збутом тої надвижки таки в себе дома зужиттям вовни на будову гостинців.

Один інжинір додумався до того, що вовна може знаменито надатися до будови доріг, особливо вовна підлішого сорта, яка має в собі більше овечого поту. Дороги з неї можна будувати розстелюючи три цалі загрубшки десять фунтів на квадратову стопу, почім вкривається вовну землею завгрубшки два цалі, після чого валкується дорогу тяжким валом. Так впрасована дорога стає твердою, а грубий шар вовни з природною оливою (потом) являється так відпорним на воду, що й серед найбільших злив дощу вода збігає з дороги як з бляхи, не промочуючи вовняної кори до землі.

Кошт вовняної дороги виносивби 50 центів квадратова стопа.

Таким робом Австралія знайде в себе самої ринок збуту вовни і буде мати добрі, вовняні дороги.

Чехословаччина, багата на скляні гути найшла в себе ринок збуту на своє скло будуючи дороги, Австралія віднайшла спосіб на збут надвишки вовни також в будові доріг, а в Канаді є знаменита нагода подумати якомусь інжинірови над винаходом, на що придалисьби пшениця, якої в Канаді є надвишка, бо через депресію люде не мають защо купувати з неї хліб.

Можливо, що якби який геній придумав винахід щоби з пшениці виробляти шось інше чим хліб, зчезби "Грейн Ексчендж" і спекуляція, яка фармерів здорово підшиптує.

ОТТАВА ПИЛЬНО СЛІДИТЬ РУЗВЕЛЬТОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Канадійські урядові чинники в Оттаві не скриваються з тим, що вони дуже пильно слідять за подіями в Злучених Державах відносно Рузвельтових плянів щодо відбудови промислу і коли заходи президента увінчалисьби успіхами, то й Канада в дечім думає копіювати Рузвелта.

ЛИХИЯ ВРОЖАЯ У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

Вашингтонське Бюро при Департаменті Рільництва стверджує, що сьогорічний урожай у Злучених Державах є одним з найгірших на протязі кільканацяти років, та що сотні тисяч фармерів не будуть мати зовсім збіжжа на продаж і наслідком вищих цін користати не зможуть. Багато фармерів, що займаються годівлею скота та ховом дробу будуть майже цілковито зруйновані наслідком вищих цін збіжжа, бо не будуть могти прогодувати скота.

ВИБОРИ В БРІТІШ КОЛЮМБІЇ ВІДБУДУТЬСЯ В ЖОВТНІ

Минулого тижня премієр Бріті Колюмбії Др. Толмі розвязав провінціональний парлямент і розпише нові вибори, які правдоподібно відбудуться в жовтні.

Недавно розвязаний парлямент був вибраний в липні 1928 року, коли до провінціональної керми прийшла консервативна партія під проводом Дра Толмі.

В надходячих виборах Др. Толмі зі своїми однодумцями буде кандидувати як "Юніоніст", бо партія консервативна там розкололася на дві фракції — На чолі одної фракції стоїть Бовсер, колишній консервативний премієр тої провінції якого уряд свого часу змела ліберальна партія під проводом Джона Оліверa, а на чолі другої фракції консервативної партії, яка обстоює злуку консерватів з лібералами, стоїть Др. Толмі, який перед пяти роками при виборах дістався до керми маючи 36 консервативних послів проти 11 ліберальних, які по смерти Джона Оліверa були під проводом Дж. Д. Патулі.

Щоби ратувати себе перед зростаючим робітничим рухом в тій провінції Др. Толмі від якогось часу старається нахилити лібералів, щоби обєдналися разом з ним, проти чого завзято виступає ліберальний провідник Патульо, що довело ліберальну партію до розколу, бо деякі ліберали погодилися на коаліцію, з другої ж сторони при хильники Бовсера осуджують політику Др. Толмія, що також поважно відбилося на консервативній партії, бо і вона розбита на два табори.

Наслідком того розколу в обох старих політичних партіях будуть виступати в надходячих виборах — партія Толмія, як партія Юніоністів, в якій злучилися ліберали з консерватами, партія Патулі, в якій залишилися ліберали, що мають надію використати розгром партії консервативної, і партія консерватів під проводом Бовсера, яка також думає, що їй вдасться побороти розбитих лібералів і Толмієвих зміновіховців.

З другого боку побіч цих трьох розсварених партій виступає робітничо - фармерська партія С. С. Ф., яка в тій провінції думає виставити кандидатів у всіх округах і як можна вносити з фармерсько-робітничої преси з тої провінції, має шанси вибрати поважне число своїх послів, а є й такі оптимісти, що вірять в цілковиту побіду С. С. Ф. при надходячих виборах.

ЗАНОСИТЬСЯ НА ЗАЛІЗНИЧИЙ СТРАЙК

Недавна постанова залізничих компаній в Канаді, С.П.Р. і С.Н.Р., про другу знижку залізничникам платні о 10% викликали серед робітників рішучий спротив і залізничі юнії постановили перевести між членами референдум, яким робітники своїми голосами малиб вирішити, чи хочуть приняти знижку, чи запротестувати проти неї викликанням страйку на обох лініях, що на случай удачі страйку довелоб до спинення цілого залізничого руху.

На днях централя юнійних залізничників в Монтреалі розіслала балоти до голосовання, які найдалі до 6 тижнів малиб бути назад в централі, почім окажеться, чи проектований страйк буде проголошений чи ні.

На страйк малоб вийти звиж 24,000 осіб включно з інжинірами, палячами, кондукторами, трейнменами і телеграфістами.

В юнійних колах панує переконання, що більшість заявиться за страйком.

Знижку платні задумують зробити компанії тепер, коли протягом року їх доходи значно збільшаються.

Домініяльний Уряд Назначив Банкову Комісію

Нарешті довго заповідуване назначення комісії, яка розслідилаб канадійську банкову систему, вже довершене і як про це доносять оттавські депеші, комісія ця пічне свою працю в кількох днях.

В склад комісії входять: Лорд Мекміллен з Англії, Сер Чарлі Аддіс, один з членів англійського банку, бувший міністер скарбу в Місновім правительстві Томас Гвайт, який є віцепрезидентом "Бенк оф Коммерс", Б. Ліман член "Канад. Бенк Нашіонал", та албертійський премієр Бравнлі. Предсідником комісії буде Лорд Мекміллен.

Премієр Бравнлі Відказується Платні

Коли з Оттави минулого тижня наспіла вістка про іменування албертійського премієра членом комісії, п. Бравнлі подав до публичного відома, що пропозицію цю зробив йому премієр Беннет ще перед своїм виїздом на Економічну Конференцію, однак п. Бравнлі довше над тою справою застановлявся заким згодився приняти членство комісії. Цю справу він, як подає, ширше обговорив на недавній конференції провінціональних Ю.Ф.А. послів, а також албертійських федеральних послів з партії Ю. Ф. А., яка відбулася в днях 12 і 13 липня, на що згадана конференція вповні погодилася.

Премієр Бравнлі заявив в пресі, що за свій час страчений підчас дослідної праці, яка не його думку потрівае щонайменше три місяці, він зрікається платні за ту працю. Він в згаданій комісії видить користні наслідки відносно зміни банкової системи й тому уважав за відповідне приняти назначення.

З огляду на відізд премієра до Оттави, заступатиме його міністер Годлей.

Канада Затягнула Позичку в Англії

Пораз перший за послідних 20 років Канада затягнула в Англії позичку на 75,000,000 дол. на 4%, яка малаб бути сплачена двома ратами, а то в 1953 і 1958 р.

З цього приводу премієр Беннет, який перебуває в Англії, виносить що Канада находиться "в дуже відрадному положенню."

АЛБЕРТА МАЄ ПОДОСТАТКОМ РОБІТНИКІВ НА ЖНИВА

Які не булиб жнива в Алберті, то провінція буде мати подостатком своїх робітників й не потребуватиме спроваджувати їх з поза провінції — сказав недавно Волтер Смитен, урядовий комішенер праці.

Комішенер не відкрив своєю заявою ніякої тайни, бо всі знають й без нього, що фармерських робітників підчас жнив не бракує. Зате бракує в фармерів грошей, щоб робітника наняти до праці й тому багато фармерів мусять без них обходитися вживаючи до тяжкої праці малолітних дітей.

БЕННЕТ ПІШОВ НА ВІДПОЧИНОК

Зараз по відроченню економічної конференції, канадійський премієр п. Беннет виїхав з Лондону до Йоркшір на відпочинок, де пробуде кілька тижнів, заким повернe до Канади.

ПЕНСІЯ СТАРИХ ВИНОСИТЬ 100,000 ДОЛ. МІСЯЧНО

В Алберті начисляється в цім році 5,562 осіб, які побирають старечу пенсію, яка виносить місячно 100,000 долярів. В минулому році було 4,745 осіб, на яких провінція виплачувала 89,000 долярів.

БРИТІЙСЬКІ МЕЛЬНИКИ ЗА ВИЩИМИ ЦІНАМИ НА ПШЕНИЦІ

Промовляючи до учасників Збіжевої Вистави в Ріджайні, Алберт Гомфрей, репрезентант британських мельників сказав, що вони не бажають низьких цін на пшениці, а противно, бажалиб видіти ціни вищими, бо на його думку нищі ціни відбиваються шкідливо не тільки на самих фармерах, але взагалі на розвиткові промислу.

"Коли розвивається рільництво — говорив Гомфрей — то рівночасно розвиваються й прочі промислові галузи".

"СЛАВА ГІТЛЕРОВІ"

Як далеко посуваються німецькі гітлерівці в бажанних слави для свого "божка", свідчать найновіщі донесення з Німеччини, які подають, що в будучности люде при стрічи малиб закинути привітливі слова "Добрий день", а на їх місце вживати: "Слава Гітлерові!"

Більше слави для Гітлера, як Христові...

НЕЩАСЛИВИЙ ЗУДАР АВТІВ КОЛО МОНДЕР

В вівторок, 25. липня 6 миль на захід від Мондер, Алта., зударився автомобіль в якому їхав Антон Купровський, з тяжким тягаровим автом, наслідком чого А. Купровський зістав на місці убитий, а Р. Л. Гарт, який гнав згаданий автомобіль, зістав тяжко покалічений.

В тягаровому авті їхало трьох осіб, які вийшли цілo.

С.П.Р. ВІДДАЛИТЬ 600 РОБІТНИКІВ В КЕЛГАРАХ

Наслідком посухи в полуднeвій Алберті, що причиниться до зменшення уживання потягів до перевозу збіжжа, сіпіарська компанія оголосила, що вона змушена буде віддалити з шапів в Огден, біля Келгар, яких 600 осіб.

ДО ТИХ, ЩО ВІДНОВЛЯЮТЬ ПЕРЕДПЛАТУ

Всім нашим передплатникам, що відновили в послідних двох місяцях свою передплату, і тим, що відновлять в будучности, подаємо до відома, що прямо з технічних причин досі на адресних наліпках не зазначили зміни й просимо бути терпеливими. В літніх місяцях коли в газеті термометер приливу передплат впадає дуже низько, друкарні справляє багато труду зміна адресарa кожного тижня для немногих передплат і тому такі зміни робиться з рідкіша.

В найблишому часі постараємося ... на наліпках змінити, а покищо, хто відновив передплату, може спокійно спати, що так довго як вона вислана, ми вдругий раз упоминатися не будемо.

ЗАБУТИЙ ТЮРЕМНИК

Торонтонський денник "Глоб" приніс недавно незвичайно зворушуючу вістку про тюремне життя в кінгстонській вязниці.

Підчас недавно відбуваючогося слідства проти арештантів запідозрінних в жовтневих тюремних розрухах, між якими ставав також відомий комуністичний провідник Тим Бак, на домагання підсудимого Сема Бегана покликано як свідка одного арештанта, який просидів в тюрмі 23 роки, в цілковитім відокремленні, не маючи через 23 роки нікого, до кого заговоривби хоч одно слово. Чоловік цей числить 55 літ, з чого майже половина того віку пройшла в цілковитій ізоляції, від всіх прочих арештантів.

Двацять три роки темної вязниці, довга безперервна мовчанка на цьому вязневі лишили страшні знаки буквального гробового життя, бо коли його перeслухувано, він відповідав таким ослабленим голосом, що його слова мусів передавати на голос чоловік, що стояв близько нього. Його мова була так тихою, що ані судия ні ніхто з присутних на салі його не міг чути. "Глоб" зовсім слушно відмічує, що цей свідок робив вражіння чоловіка немов з гробу покликаного.

Публика — пише "Глоб" — не знає защо цей чоловік засуджений, однак публична совість має право домагатися близших пояснень в тій справі. Канадійські вязниці є власністю населення, а тим самим за таку страшну кару є ціле населення відвічальне й тому воно повинно знати більше, що діється в нутрі тюремних мурів.

"Глоб" підчеркує, що колиб Сем Беган, не зробив був домагання покликати цього свідка, то канадійська публика заледви чи малаб була нагоду дізнатися про страшні тортури в тюремних мурах чоловіка, який просидів 23 роки в гробі, де ні до кого слова промовити ні сонця ка бачити.

Беган домагався покликання того чоловіка за свідка, як наглядний доказ про життя у вязниці, і коли прокуратор хотів переконати Бегана, що самий потрясаючий факт ізоляції того вязня не є ніяким оправданням на поробленi Беганови закиди за жовтневі тюремні розрухи, Беган відповів: "Що сталося з цим чоловіком, могло статися зі мною."

Двацять три роки такої страшної кари — пише "Глоб" — є найтяжчою карою хочби й за найбільш карігідний злочин і закінчуючи статтю "Глоб" отверто ставить питання до міродатних чинників, що вони про це думають.

"Глоб" зовсім слушно заявляє, що хоч тюрма не є для приємностей і забав, але й не повинна бути інституцією, в якій практикувалосьби кари, що переходять всяке людське поняття, бо в кожній карі повинна бути якась пропорція гуманних зглядів над злочинцями.